

**RAPORT O STANIE
GMINY DRZYCIM
ZA 2018 ROK**

MAJ, 2019

Spis treści

I.	Wstęp	5
II.	Ogólna charakterystyka gminy	6
III.	Mieszkańcy	8
IV.	Finanse Gminy	9
4.1	Wykonanie budżetu Gminy Drzycim	9
4.2	Realizacja zadań inwestycyjnych za 2018 rok	11
4.3	Realizacja funduszu sołeckiego	19
V.	Działalność inwestycyjna i infrastruktura	22
VI.	Edukacja.....	23
VII.	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	27
VIII.	Planowanie przestrzenne	29
IX.	Pomoc społeczna.....	30
9.1	Zasiłki rodzinne.....	30
9.2	Świadczenia wychowawcze	31
9.3	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	31
9.4	Karta dużej rodziny.....	33
9.5	Świadczenia Dobry Start.....	34
9.6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu	34
X.	Ochrona zdrowia	38
XI.	Ochrona środowiska.....	40
11.1	Gospodarka odpadami	40
XII.	Biblioteki.....	43
XIII.	Centra, Domy i Ośrodki Kultury, Kluby i Świetlice.....	46
XIV.	Przedsiębiorcy	49
XV.	Sprawy Obywatelskie	50
XVI.	Przestępczość w gminie.....	51
XVII.	Informacja o realizacji polityk, programów, strategii.....	52
17.1	Strategia rozwoju gminy Drzycim.....	52
17.2	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Drzycim	52
17.3	Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Drzycim.....	54
17.4	Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Drzycim	55
17.5	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, programy wsparcia dla gospodarstw domowych	57
17.6	Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drzycim	58

17.7	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Drzycim	59
17.8	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim.....	59
Główne cele i kierunki interwencji w Programie ochrony środowiska dla Gminy Drzycim to:		60
17.9	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drzycim	62
17.10	Gminny Program Wspierania Rodziny.....	63
17.11	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	64
17.12	Program współpracy Gminy Drzycim z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.....	67

I. Wstęp

Zgodnie z wprowadzoną w 2018 r. nowelizacją ustawy o samorządzie gminnym, wójt co roku do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

Zakres opracowanego dokumentu ma obejmować, zgodnie z założeniami ustawy, realizację polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego za 2018 rok. Niniejszy raport zawiera ponadto informacje związane z realizacją podstawowych zadań gminy w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, czy działalności kulturalnej.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają między innymi posłużyć do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu.

II. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Drzycim leży w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie świeckim. Dokładniej w otulinie Borów Tucholskich. Południowa część gminy wchodzi w skład Świeckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, północna – Wdeckiego Parku Krajobrazowego. Gmina Drzycim posiada charakter rolniczy oraz duże walory turystyczne, jej powierzchnia wynosi 108 km², zamieszkuje ją 5.044 osób (według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku). Etnograficznie należy do Kociewia. W 11 sołectwach skupionych jest 19 wsi. Sołectwa Gminy Drzycim: Biechówko, Dąbrówka, Dólsk, Drzycim, Gacki, Gródek, Jastrzębie, Krakówek, Mały Dólsk, Sierosław, Wery. Pozostałe miejscowości gminy: Bedlenki, Biechowo, Kaliska, Leosia, Lubocheń, Równienica, Serosławek, Spławie. Użytki rolne stanowią 60%, a lasy ponad 33%. Przez teren gminy przepływa w okolicy najważniejsza rzeka – Wda zwana potocznie „Czarną wodą”. Przez Gminę przebiega droga wojewódzka nr 239 oraz linia kolejowa Laskowice – Chojnice. System oświaty jest oparty na trzech szkołach podstawowych z oddziałami „0”, w tym jedna szkoła jest niepubliczna. Ważniejszymi instytucjami są: urząd gminy, poczta, przychodnia, apteka, bank oraz biblioteka. Działalność gospodarczą prowadzi około 230 firm. Gmina dysponuje terenami pod budownictwo mieszkaniowe.

Oferta gminy, to głównie tereny do wypoczynku, atrakcyjne dla ruchu turystycznego. Na terenie gminy zarejestrowane zabytki to:

- 1) zespół dworski w Gródku, obejmujący drewniany dwór z lat 1756-1765 i park,
- 2) zespół pałacowy w Jastrzębiu, obejmujący pałac z 1910 roku oraz park i zabudowania gospodarcze,
- 3) zespół dworski w miejscowości Lubocheń, obejmujący dwór z pierwszej połowy XIX wieku i park z drugiej połowy XIX wieku.

Na terenie gminy znajduje się 13 pomników przyrody, w tym 10 przyrody ożywionej i 3 nieożywionej. Wśród nich wyróżniono 6 grup drzew, 4 pojedyncze drzewa i 3 głązy narzutowe. Na uwagę zasługuje ogromny głąz św. Wojciecha w lasach Leosi, będący trzecim co do wielkości gładem w Polsce i największym w województwie Kujawsko – Pomorskim.

Gminę Drzycim przedstawia poniższy rysunek.

Rys. 1 Mapa Gminy Drzycim

III. Mieszkańcy

W okresie od początku do końca 2018 r. liczba mieszkanek i mieszkańców zmniejszyła się o 54 osoby, przez co na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 5044 osób, w tym 2489 kobiety i 2555 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 413 osób, a liczba mieszkańców – 476,
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (15-60 lat) wynosiła 1559 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-65) wynosiła 1812,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym – powyżej 60 roku życia wynosiła 517 osób, a liczba mieszkańców powyżej 65 roku życia: 267.

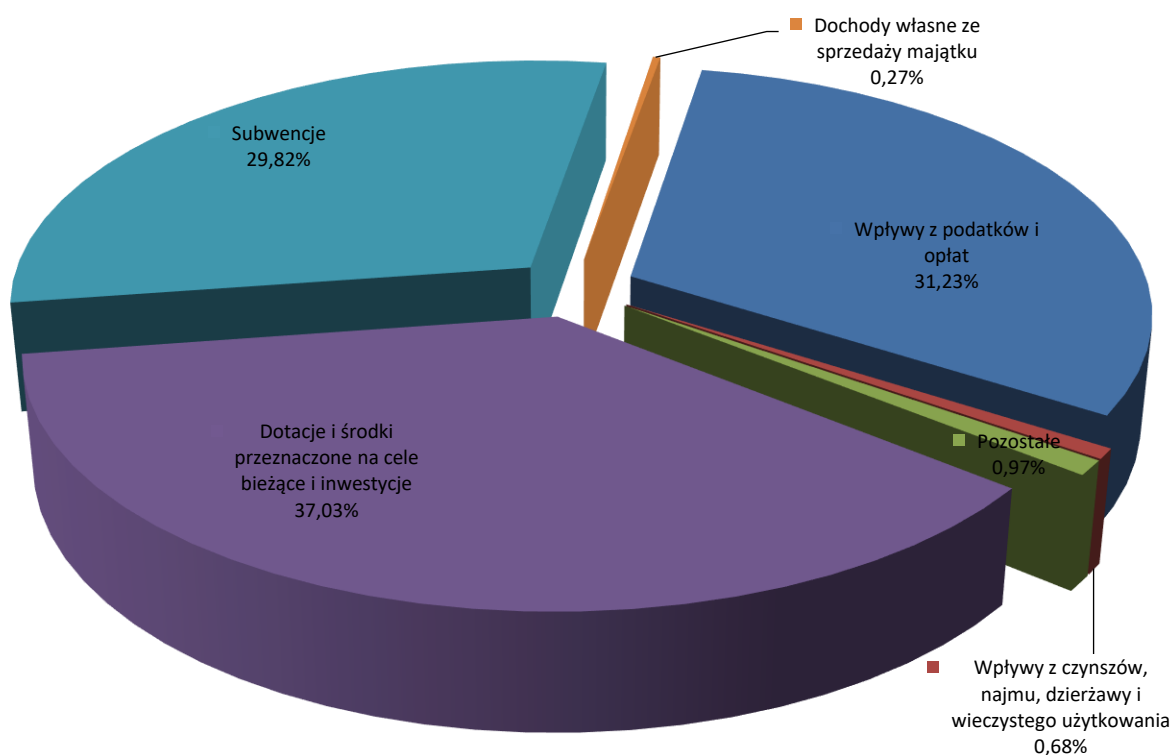
Migracje przebiegały w sposób zróżnicowany zarówno w kierunku miast, wsi, jak i zagranicy. W 2018 r. narodziły się w gminie 63 osoby, w tym 28 dziewczynek i 35 chłopców, a zmarło 49 osób, w tym 19 kobiet i 30 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2018 r. wyniósł 14. Najczęstsze przyczyny zgonów to: niewydolność krążenia, niewydolność oddechowa, choroby nowotworowe. Nie odnotowano w 2018 r. zgonów niemowląt.

IV. Finanse Gminy

4.1 Wykonanie budżetu Gminy Drzycim

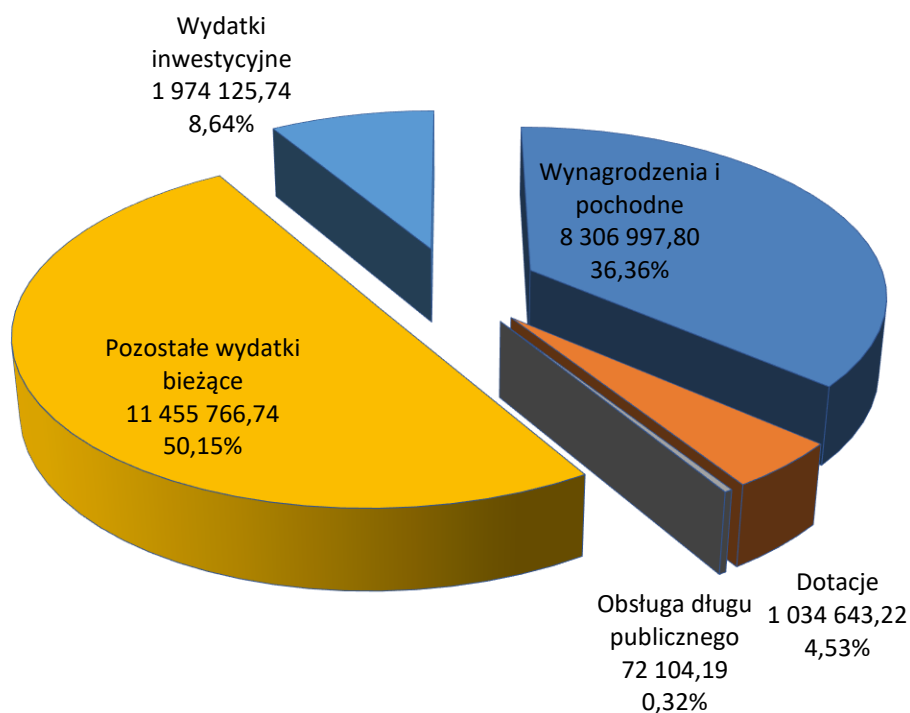
Budżet Gminy Drzycim na rok 2018 zakładał dochody w kwocie 22.492.108,53 zł, które wykonano w wysokości 22.857.725,35 zł, co stanowi 101,63 % zakładanego planu. Ponadplanowe dochody to kwota 365.616,82 zł, na którą składają się wpływy z podatków, opłat oraz odsetek. Zrealizowane dochody bieżące stanowią kwotę 22.702.304,79 zł, zaś dochody majątkowe stanowią kwotę 155.420,56 zł. Najważniejszym źródłem dochodów zewnętrznych Gminy Drzycim w 2018 roku były dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące i inwestycje w kwocie 8.463.254,17 zł, co stanowi 37,03% dochodów ogółem oraz subwencje, które wpłynęły w kwocie 6.816.611,00 zł, co stanowiło 29,82% dochodów ogółem. Natomiast wpływy z podatków i opłat w kwocie 7.138.933,07 zł (w tym: podatki 6.113.097,15 zł, opłaty 1.025.835,92 zł) stanowiły najważniejsze źródło dochodów własnych gminy. W sposób graficzny zaprezentowano to na poniższym wykresie.

Wykres nr 1. Źródła dochodów własnych Gminy Drzycim.

Natomiast budżet Gminy Drzycim na rok 2018 zakładał wydatki w kwocie 22.937.865,06 zł, które wykonano w wysokości 22.843.637,69 zł, co stanowi 95,43 % zakładanego planu. W tym wydatki bieżące stanowiły 20.869.511,95 zł, tj. 91,35% ogółu wydatków, zaś wydatki majątkowe w kwocie 1.974.125,74 zł stanowiły 8,65% ogółu wydatków. Jeśli chodzi o wydatki bieżące to największe poniesiono na pozostałe wydatki bieżące (tj. świadczenia na rzecz osób fizycznych, zakupy, usługi itp.) oraz na wynagrodzenia i pochodne. W sposób graficzny zaprezentowano to na poniższym wykresie.

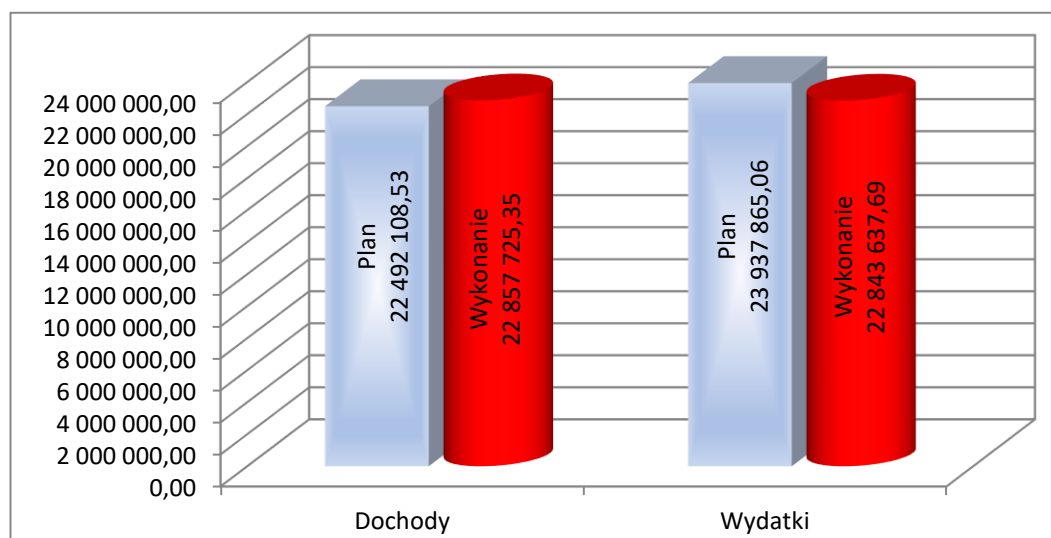
Wykres Nr 2. Wydatki Gminy Drzycim

Podsumowując dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 4.531,67 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 4.528,87 zł.

Dochody i wydatki Gminy Drzycim na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres Nr 3. Dochody i wydatki Gminy Drzycim na dzień 31.12.2018 r.

Reasumując wynik finansowy Gminy Drzycim na dzień 31 grudnia 2018 r. zamknął się nadwyżką w kwocie 14.087,66 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 1.445.756,53 zł. Gmina zrealizowała przychody w wysokości 2.066.764,53 zł, w tym z tytułu kredytów w kwocie 550.000,00 zł oraz z wolnych środków w kwocie 1.516.764,53 zł. Zadłużenie Gminy Drzycim na koniec 2018 roku wynosiło 2.212.364,95 zł, co stanowiło 9,67% w relacji do wykonanych dochodów. W tym: kredyty bankowe długoterminowe – 2.115.258,03 zł, pożyczki długoterminowe z WFOŚiGW w Toruniu – 97.106,92 zł. Gmina Drzycim na koniec 2018 roku nie posiadała zobowiązań wymagalnych. Ponadto Gmina Drzycim w 2018 roku nie udzieliła poręczeń i gwarancji.

4.2 Realizacja zadań inwestycyjnych za 2018 rok

Wydatki majątkowe planowane na 2018 r. w budżecie gminy na dzień 31 grudnia 2018 r. wynoszą 2.189.749,46 zł i są zgodne z załącznikiem Nr 3 do Uchwały Budżetowej na rok 2018 z późniejszymi zmianami. Wydatki zrealizowane w 2018 roku to kwota 1.974.125,74 zł, tj. 90,15%. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 1. Plan i wykonanie wydatków majątkowych w 2018 roku

Lp.	Dz.	Rozdz.	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	rok rozp.	Nakłady planowane na 2018 rok	Wykonanie na 31.12.2018	Wykonanie %	Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
					rok zakończ.				
1	010	01010	6050	Rekonstrukcja studni nr 2 i 3 na ujęciu wód podziemnych na dz. nr 374/16 w Drzycimiu	2017	390 000,00	390 000,00	100,00%	Urząd Gminy Drzycim
					2018				
2	010	01010	6050	Zakup i montaż zestawu pompowego II stopnia wraz z osprzętem sterującym na SUW	2018	75 768,00	75 768,00	100,00%	Urząd Gminy Drzycim
3	600	60016	6050	Przebudowa części drogi w miejscowości Wery na działce nr 24	2017	230 000,00	229 578,34	99,82%	Urząd Gminy Drzycim
					2018				
4	600	60014	6300	Dotacja dla Powiatu Świeckiego na zadanie pn. "Przebudowa drogi powiatowej nr 1212C Brzemiona - Drzycim"	2018	700 000,00	700 000,00	100,00%	Starostwo Powiatowe w Świeciu

5	600	60014	6300	Dotacja dla Powiatu Świeckiego na zadanie pn.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 1213 C Osie - stacja kolejowa - Drzycim"	2018	300 000,00	300 000,00	100,00%	Starostwo Powiatowe w Świeciu
6	600	60016	6050	Modernizacja drogi na dz. nr 104/4 w m. Drzycim	2018	52 200,00	52 106,85	99,82%	Urząd Gminy Drzycim
7	600	60016	6050	Modernizacja chodnika przy ul. Dworcowej	2018	25 830,00	25 830,00	100,00%	Fundusz Sołecki Sołectwa Drzycim
8	600	60016	6050	Budowa drogi gminnej na dz. nr 160/1 i 169/6 w miejscowości Sierosław - I etap	2018	26 464,46	23 743,43	89,72%	Fundusz Sołecki Sołectwa Sierosław
9	700	70005	6060	Zakup działki nr 41/18 w m. Gródek"	2018	85 000,00	0,00	0,00%	Urząd Gminy Drzycim
10	700	70095	6050	Modernizacja dachu na budynku świetlicy w msc. Dólsk	2018	18 000,00	18 000,00	100,00%	Urząd Gminy Drzycim

11	700	70095	6050	Modernizacja dachu na budynku świetlicy w msc. Dólsk	2018	12 000,00	12 000,00	100,00%	Fundusz Sołecki Sołectwa Dólsk
12	700	70095	6050	Modernizacja dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Jastrzębiu	2018	30 000,00	30 000,00	100,00%	Urząd Gminy Drzycim
13	720	72095	6067	Projekt pn. „Infostrada Kujaw i Pomorza – 2.0”	2017	144 487,00	18 775,95	12,99%	Urząd Gminy Drzycim
			6069		2021				
14	750	75023	6050	Modernizacja kotłowni w budynku Urzędu Gminy w Drzycimiu	2018	50 000,00	48 323,17	96,65%	Urząd Gminy Drzycim
15	754	75405	6170	Wpłata na państwowy fundusz celowy - "Dofinansowanie zakupu pojazdu osobowego SUV w wersji oznakowanej"	2018	15 000,00	15 000,00	100,00%	Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy
16	900	90015	6050	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Drzycim	2018	15 000,00	15 000,00	100,00%	Urząd Gminy Drzycim
17	900	90019	6230	Program dotacji do przydomowych oczyszczalni ścieków	2018	20 000,00	20 000,00	100,00%	Urząd Gminy Drzycim
						2 189 749,46	1 974 125,74	90,15%	x

1. Rekonstrukcja studni nr 2 i 3 na ujęciu wód podziemnych na dz. nr 374/16 w Drzycimiu

Na realizację powyższego zadania zaplanowano nakłady w kwocie 390 000,00 zł. Dnia 11 września 2018 r. podpisano umowę z inspektorem nadzoru powyższego zadania

inwestycyjnego, który miał pełnić czynności za kwotę 9.102,00 zł brutto. Ponadto we wrześniu 2018 roku podpisano umowę na realizację zadania z firmą „STUDBUD” Zakład Studniarski Stanisław Gąsior z siedzibą Huta Strzelce za kwotę 369.000,00 zł. W związku z robotami dodatkowymi, które wystąpiły w trakcie realizacji zadania, dnia 30 października 2018 roku sporządzono aneks do umowy, wg którego dodatkowe wynagrodzenie wyniesie 4.920,00 zł. Wobec powyższego zadanie pn. „Rekonstrukcja studni nr 2 i 3 na ujęciu wód podziemnych na dz. nr 374/16 w Drzycimiu” zostało rozpoczęte w 2018 roku, jednak zakończenie realizacji przesunięto na 2019 r. w związku z nieprzewidzianymi dodatkowymi pracami związanymi z wydobyciem przeszkód w otworze studziennym (zatopiony agregat pompowy), prace nad rekonstrukcją pierwszej studni wydłużyły się i zakończenie robót całego zadania nie było możliwe w 2018 roku. Wobec powyższego zasadne było podjęcie Uchwały Nr III/14/2018 Rady Gminy Drzycim z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2018 oraz ustalenia planu finansowego tych wydatków. W wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem 2018 roku ujęto zadanie inwestycyjne pn. „Rekonstrukcja studni nr 2 i 3 na ujęciu wód podziemnych na dz. nr 374/16 w Drzycimiu”, na które ustalono plan finansowy w kwocie 390.000,00 zł, który należy ostatecznie zrealizować do końca lutego 2019 roku.

2. Zakup i montaż zestawu pompowego II stopnia wraz z osprzętem sterującym na SUW

Planowane nakłady 75 768,00 zł, poniesione koszty 75 768,00 zł co stanowi 100,00%. Zadanie zrealizowane w całości przez firmę Instalcompact Spółka z o. o. z siedzibą w Tarnowie. Zakres prac obejmował zakup i dostawę nowego zestawu pomp oraz jego montaż i uruchomienie.

3. Przebudowa części drogi w miejscowości Wery na działce nr 24

Planowane nakłady 230 000,00 zł, poniesione koszty 229.578,34 zł, co stanowi 99,82% wykonania planu budżetu. Zadanie zrealizowane z dofinansowaniem w kwocie 50.040,00 zł z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. W ramach zadania rozebrano istniejący bruk, wykorytowano grunt pod warstwy konstrukcyjne nawierzchni, wykonano warstwy odsączające i podbudowę z kruszywa kamiennego oraz nawierzchnię z masy bitumicznej (warstwa wiążąca i warstwa ścieralna), a następnie utwardzono pobocza kruszywem kamiennym i wykonano wjazdy na posesje. Długość przebudowanego odcinka drogi to 278 mb.

4. Dotacja dla Powiatu Świeckiego na zadanie pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 1212 C Brzemiona – Drzycim”

Planowane nakłady 700 000,00 zł, poniesione koszty 700 000,00zł co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu 11 kwietnia 2018 roku z Powiatem Świeckim w dniu 7 listopada 2018 roku przekazano dotację celową w kwocie 700 000,00 zł. Na realizację powyższego dofinansowania przeznaczono środki własne budżetu gminy w kwocie 250 000,00 zł oraz środki z kredytu długoterminowego w kwocie 450 000,00 zł zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Osiu.

5. Dotacja dla Powiatu Świeckiego na zadanie pn.: Przebudowa drogi powiatowej nr 1213 C Osie – stacja kolejowa – Drzycim”

Planowane nakłady 300 000,00 zł, poniesione koszty 300 000,00zł, co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu 11 kwietnia 2018 roku z Powiatem Świeckim dnia 29 października 2018 roku przekazano dotację celową w kwocie 300 000,00 zł.

6. Modernizacja drogi na dz. nr 104/4 w miejscowości Drzycim

Planowane nakłady 52 200,00 zł, poniesione koszty 52 106,85 zł co stanowi 99,82% wykonania planu budżetu. Zadanie zrealizowane w całości przez Zakład Brukarski Adam Zieliński z siedzibą Wybudowania pod Miedzno. W ramach zadania położono kostkę brukową o pow. 445,40 m² , ułożono obrzeża - 262 m, wykonano regulację studni rewizyjnej - 2 szt. oraz studnię deszczową (rura betonowa ø 1000 x 5000 - szt. 1, krata 40x60 typ ciężki - 1 szt.)

7. Modernizacja chodnika przy ul. Dworcowej

Planowane nakłady 25 830,00 zł, poniesione koszty 25 830,00 zł co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zadanie zostało zrealizowane przez Zakład Brukarski Adam Zieliński z siedzibą Wybudowanie pod Miedzno ze środków funduszu sołectkiego Sołectwa Drzycim. W ramach zadania wymieniono zużyta kostkę chodnikową na nową kostkę brukową o pow. 262m²

8. Budowa drogi gminnej na dz. nr 160/1 i 169/6 w miejscowości Sierosław – I etap

Planowane nakłady 26 464,46 zł, poniesione koszty 23 743,43 zł, co stanowi 89,72% wykonania planu budżetu. W ramach realizacji zadania dokonano zakupu kostki ekologicznej brukowej ze środków funduszu sołectkiego Sołectwa Sierosław.

9. Zakup działki nr 41/18 w m. Gródek

Planowane nakłady 85 000,00 zł, poniesione koszty 0,00 zł, co stanowi 0,00% wykonania planu budżetu. W ramach realizacji zadania zaplanowano zakup działki nr 41/18 o powierzchni 1,95 ha położonej w obrębie ewidencyjnym Gródek w powiecie świeckim wraz z budynkiem znajdującym się na powyższej nieruchomości. Zadanie nie zostało zrealizowane w 2018 roku w związku z przedłużającą się procedurą legalizacji obiektów budowlanych znajdujących się na działce.

10. Modernizacja dachu na budynku świetlicy w msc. Dólsk

Planowane nakłady 30 000,00 zł poniesione koszty 30 000,00 zł co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zadanie zrealizowane przez Zakład Ciesielsko – Budowlany BUD –DACH Radosław Meyer z siedzibą Dólsk 18 zgodnie z umową z 8 maja 2018 roku. Zadanie zrealizowano ze środków budżetu gminy w kwocie 18.000,00 zł oraz funduszu sołectkiego Sołectwa Dólsk w kwocie 12.000,00 zł. W ramach zadania wykonano:

- demontaż starego pokrycia dachowego 170 m²
- montaż nowego pokrycia dachowego wraz z przybudówką 200 m²
- podbitkę dachową 35 m²
- rozbiórkę komina nad kalenicą dachu
- wymurowano komin z cegły klinkierowej nad powierzchnią dachu
- zamurowano stare i wybudowano nowe wejście na strych

11. Modernizacja dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Jastrzębiu

Planowane nakłady 30 000,00 zł, poniesione koszty 30 000,00 zł, co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zadanie zrealizowane w całości przez DEK-TRANS-BUD Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Beata Grzybowska z siedzibą w Bydgoszczy. W ramach zadania wykonano:

- pokrycie dachu papą termozgrzewalną - 480 m²
- demontaż blachy nienadającej się do użytku - 24 mb
- montaż nowej blachy stalowej ocynkowanej płaskiej - 24 mb
- czyszczenie oraz malowanie na czarno kominów wentylacyjnych - 13 szt.
- obróbkę ścian bocznych z tynków nie nadających się do użytku - 20 m²
- tynki zwykłe cementowo-wapienne na kominach ponad dachem - 0,38 m²

12. Projekt pn. „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0”

Planowane nakłady 144 487,00 zł, koszty poniesione 18 775,95 zł, co stanowi 12,99 % wykonania planu budżetu. Wydatki w ramach projektu „Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 2. Cyfrowy region, Działanie 2.1 Wysoka dostępność i jakość e – usług publicznych, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego realizuje w partnerstwie z gminami. W ramach zadania zrealizowano I etap umowy z dnia 14.11.2018 r. na rozbudowę Geoportalu Publicznego Województwa Kujawsko – Pomorskiego (uruchomienie Geoportalu Gminy Drzycim i e-Usługi złożenia wniosku o dokumenty planistyczne). Na realizację zadania przeznaczono środki własne gminy w kwocie 2.816,39 zł oraz otrzymano dofinansowanie w kwocie 15.959,56 zł. Niskie wykonanie zadania wynika z przyczyn niezależnych od gminy Drzycim, ponieważ realizacją zajmuje się Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Zadanie jest przewidziane do realizacji w latach 2017-2021, całkowita wartość projektu to 196.255,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków UE w kwocie 166.816,75 zł (85%) oraz wkład własny gminy w kwocie 29.438,25 zł (15%). Środki zostaną przeznaczone m.in. na zakup sprzętu komputerowego oraz rozbudowanie elektronicznego obiegu dokumentów i SIP.

13. Modernizacja kotłowni w budynku Urzędu Gminy w Drzycimiu

Na wydatki inwestycyjne planowano nakłady 50.000,00 zł, poniesiono wydatki w wysokości 48.323,17 zł., tj. 96,65% planu. W ramach tych środków zrealizowano zadanie inwestycyjne pn.: „Modernizacja kotłowni w budynku Urzędu Gminy w Drzycimiu”, polegające na kompletnej wymianie pieca i urządzeń towarzyszących.

14. Wpłata na państwowy fundusz celowy – Dofinansowanie zakupu pojazdu osobowego SUV w wersji oznakowanej”

Planowane nakłady 15 000,00 zł, wydatki poniesione 15 000,00 zł, co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zgodnie z porozumieniem zawartym w dniu 11 lipca 2018 roku z Komendą Wojewódzką Policji w Bydgoszczy środki na dofinansowanie zakupu samochodu zostały przekazane na rachunek funduszu celowego 9 sierpnia 2018 roku. Według rozliczenia przedstawionego przez Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy zakupu samochodu dokonano w listopadzie 2018 roku.

15. Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Drzycim

Planowane nakłady 15 000,00 zł, koszty poniesione 15 000,00 zł co stanowi 100,00% wykonania planu budżetu. Zadanie zrealizowane zgodnie z umową z dnia 23 lipca 2018 r. przez firmę RE Solar Energy Power sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie. W ramach inwestycji zakupiono i zamontowano dwie lampy solarne na działce nr 555 w miejscowości Drzycim.

16. Program dotacji dla przydomowych oczyszczalni ścieków.

Plan: 20 000,00 zł, wykonanie: 20 000,00 zł (tj. 100,00% planu). Podpisano dziewięć umów z wykonawcami. Dokonano odbioru i wypłaty dotacji na dziesięć przydomowych oczyszczalni ścieków. Kwota dotacji na jednego wnioskodawcę wynosiła 2 000,00 zł.

4.3 Realizacja funduszu sołectkiego

W ramach funduszu sołectkiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę 250.368,09 zł, tj. 98,61% planu.

Szczegółowo przedstawia się to następująco:

Tabela Nr 2. Plan i wykonanie Funduszu sołectkiego (stan na 31.12.2018 r.)

Nazwa solectwa	Nazwa zadania przedsięwzięcia	Plan na 2018 rok	Wykonanie na 31.12.2018
1	2	3	4
Biechówko	Remont korytarza i wejścia przy świetlicy	9 000,00	8 997,45
Biechówko	Zakup wyposażenia kuchni	7 807,44	7 804,55
Biechówko	Ogrodzenie placu zabaw oraz bramki w Biechowie	9 000,00	9 000,00
Biechówko	Dzień Dziecka	2 000,00	1 981,49
	Razem	27 807,44	27 783,49
Dąbrówka	Montaż 5 szt. tablic kierunkowych	1 857,30	1 857,30
Dąbrówka	Zakup wyposażenia do świetlicy w Dąbrówce	7 742,70	7 738,75
Dąbrówka	Położenie płytek w kuchni w świetlicy	3 948,23	3 948,23
	Razem	13 548,23	13 544,28
Dólsk	Modernizacja dachu na budynku świetlicy w msc. Dólsk	12 000,00	12 000,00
Dólsk	Zakup krzeseł do świetlicy	1 800,00	1 745,76
Dólsk	Przepust pod drogą gminną ze studzienką	2 000,00	2 000,00
Dólsk	Organizacja Dnia Dziecka	400,00	395,50
Dólsk	Zorganizowanie imprezy kulturalno-sportowej	1 200,00	1 193,60
Dólsk	Piknik rodzinny	532,64	532,41
	Razem	17 932,64	17 867,27

Drzycim	Organizacja imprezy rekreacyjno-sportowej	300,00	295,97
Drzycim	Modernizacja chodnika przy ul. Dworcowej	25 830,00	25 830,00
Drzycim	Zakup kompletu fantomów do nauki resuscytacji	2 400,00	2 399,73
Drzycim	Zakup dwóch kompletów ubrań strażackich	400,00	400,00
Drzycim	Montaż lampy solarnej w miejscowości Drzycim na placu zabaw	8 869,20	8 869,20
Drzycim	Organizacja festynu z zawodami w konkurencjach strażackich	1 700,00	1 695,59
	Razem	39 499,20	39 490,49
Gacki	Zakup patelni elektrycznej do kuchni w świetlicy	3 500,00	3 500,00
Gacki	Rozbudowa placu zabaw o dodatkowe urządzenia	8 700,00	8 693,64
Gacki	Zakup sprzętu muzycznego	2 000,00	2 000,00
Gacki	Organizacja Mikołajek	1 562,12	1 561,69
Gacki	Festyn kulturalno - sportowy z okazji Dnia Dziecka	3 000,00	2 998,42
	Razem	18 762,12	18 753,75
Gródek	Doposażenie remizy strażackiej	9 800,00	9 796,56
Gródek	Festyn wraz z biesiadą dla mieszkańców	4 199,20	3 930,40
Gródek	Zakup wyposażenia U.K.S.- sprzęt pływający	5 000,00	4 999,99
Gródek	Tablica informacyjna z nazwami ulic osiedlowych	2 000,00	1 968,00
Gródek	Kosze na śmieci przy ławkach	500,00	465,99
Gródek	Remont chodnika przy ul. Osiedlowej	7 000,00	6 999,99
Gródek	Zakup lodówki do świetlicy	1 498,00	1 498,00
Gródek	Zakup wyposażenia kuchni w świetlicy	502,00	501,98
Gródek	Organizacja Dnia Dziecka lub podobnej imprezy letniej	2 000,00	2 000,00
Gródek	Rozbudowa placu zabaw o dodatkowe urządzenia	5 000,00	4 999,95
Gródek	Wycieczka kulturoznawcza dla mieszkańców	2 000,00	2 000,00
	Razem	39 499,20	39 160,86
Jastrzębie	Zakup wyposażenia remizy OSP	6 000,00	6 000,00
Jastrzębie	Mapka i plan zagospodarowania na dz. nr 7/52	1 500,00	1 499,50
Jastrzębie	Zakup wyposażenia do świetlicy i kuchni wiejskiej	15 766,97	15 757,57
Jastrzębie	Zorganizowanie imprez kulturalno - sportowych	3 000,00	2 983,99
	Razem	26 266,97	26 241,06
Krakówek	Dofinansowanie organizacji Dnia Kobiet	750,00	750,00
Krakówek	Dofinansowanie organizacji Dnia Dziecka	2000,00	1999,85
Krakówek	Zakup materiałów do wieńca dożynkowego	150,00	132,57
Krakówek	Dofinansowanie organizacji Mikołajek	2 463,25	2 461,44
Krakówek	Zakup naczyń do wyposażenia świetlicy	1 500,00	1 496,54
Krakówek	Organizacja dożynek wiejskich	2 500,00	2 497,78
Krakówek	Zakup sprzętu do grillowania	1 500,00	1 500,00

Krakówek	Zakup pawilonów ogrodowych	1 500,00	1 500,00
	Razem	12 363,25	12 338,18
Mały Dólsk	Wznowienie granic drogi na działce nr 22	5 032,80	5 032,80
Mały Dólsk	Piknik rekreacyjno - sportowy	5 000,00	4 829,49
	Razem	10 032,80	9 862,29
Sierosław	Budowa drogi gminnej na dz. nr 160/1 i 169/6 w miejscowości Sierosław - I etap	26 464,46	23 743,43
	Razem	26 464,46	23 743,43
Wery	Znaki z numeracją domów i miejscowością	1 359,15	1 359,15
Wery	Zakup wyposażenia do świetlicy	1 340,85	1 340,85
Wery	Remont drogi	15 024,56	14 883,00
Wery	Organizacja dnia Dziecka	2 500,00	2 499,99
Wery	Organizacja Mikołajek	1 500,00	1 500,00
	Razem	21 724,56	21 582,99
	Ogółem	253 900,87	250 368,09

V. Działalność inwestycyjna i infrastruktura

Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość dróg w gminie Drzycim wynosiła 95,079 km. Drogi twarde stanowią odpowiednio 25,572 km, a drogi gruntowe 69,507 km. Dróg bitumicznych na terenie gminy jest 14,396 km. Ogólny stan dróg według oceny stanu nawierzchni ocenia się jako dobry.

Długość ścieżek rowerowych na dzień 31 grudnia 2018 r. 0,0 km.

W gminie rozpoczęto w 2018 r. następujące inwestycje:

- Zakup i montaż zestawu pompowego II stopnia wraz z osprzętem sterującym na SUW
- Modernizacja chodnika przy ul. Dworcowej w Drzycimiu
- Modernizacja dachu na budynku świetlicy w msc. Dólsk
- Modernizacja dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Jastrzębiu
- Modernizacja drogi na dz. nr 104/4 w m. Drzycim
- Przebudowa drogi w m. Wery na dz. nr 24
- Budowa oświetlenia ulicznego w m. Drzycim
- Rekonstrukcja studni nr 2 i 3 na ujęciu wód podziemnych na dz. nr 374/16 w Drzycimiu

Wiązały się one z poniesieniem kosztów w wysokości 851 305,19 zł, przy czym finansowanie zewnętrzne, pochodzące ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych wyniosło 54 040,00 zł. Gmina dofinansowała również Przebudowę dwóch dróg powiatowych w kwocie 1 000 000,00zł.

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek 2018 r. wynosiła 99,2 km, a na koniec 99,2 km . W przypadku sieci kanalizacyjnej dane przedstawiają się następująco 18,5 km na początku oraz 18,5 km na koniec roku. Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 96 % mieszkań.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. istniało 506 przyłączy do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 507 przyłączy, będących w zarządzie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Drzycimiu.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. istniało 912 przyłączy do sieci wodociągowej, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 918 przyłączy

W 2018 r. doszło do awarii sieci kanalizacyjnej, których powodem była awaria sterownia przepompowni oraz zapchanie sieci. W związku z awariami podjęto decyzje o wymianie uszkodzonego elementu przepompowni oraz udrożnienie rurociągu.

VI. Edukacja

W 2018 roku na terenie gminy funkcjonowały 2 szkoły podstawowe publiczne (Drzycim , Gródek) oraz szkoła podstawowa niepubliczna z oddziałami przedszkolnymi (Sierosław).

W 2018r. przekazano dotację dla Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Sierosławiu w wysokości:

- 359 045,76 zł (szkoła podstawowa)
- 96 894,10 zł (oddział przedszkolny)
- 60 404,95 zł (punkt przedszkolny).

Zespół Placówek Oświatowych w Drzycimiu

We wrześniu 2018r. naukę w szkole podjęło 318 uczniów.

styczeń – czerwiec 2018r. średnio osób w klasie : 21 uczniów (314 uczniów : 15 oddziałów)

- najwięcej w klasie V (28 uczniów)
- najmniej w klasie I (15 uczniów)

wrzesień – grudzień 2018r. średnio osób w klasie : 19 uczniów (318 uczniów : 17 oddziałów)

- najwięcej w klasie V (22 uczniów)
- najmniej w klasie VII (15 uczniów).

W 2018r. nie było absolwentów (brak klasy VIII). Do kolejnej klasy nie otrzymało promocji 2 uczniów (1 uczeń z powodu oceny niedostatecznej z dwóch przedmiotów oraz 1 uczeń z powodu oceny niedostatecznej z trzech lub więcej przedmiotów.

W szkole odbywała się nauka języka obcego.

styczeń – czerwiec

- język angielski 312 uczniów (kl. I – VII)
- dodatkowy język niemiecki 33 uczniów (kl. VII)

wrzesień – grudzień

- język angielski 316 uczniów (kl. I – VIII)

- dodatkowy język niemiecki 70 (kl. VII – VIII)

Uczniowie korzystający z nauczania indywidualnego:

- styczeń – czerwiec 6 uczniów
- wrzesień – grudzień 2 uczniów

W 2018r. Wójt przyznał następujące stypendia dla uczniów:

styczeń (I półrocze) – 1 stypendium sportowe, 22 stypendia naukowe

czerwiec (II półrocze) – 14 stypendiów sportowych, 34 stypendia naukowe.

Przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych

styczeń – czerwiec

rocznik 2015 – 1 dziecko (1 dziewcząt)

rocznik 2014 – 15 dzieci (8 dziewcząt, 7 chłopców)

rocznik 2013 – 25 dzieci (15 dziewcząt, 10 chłopców)

rocznik 2012 – 27 dzieci (16 dziewcząt, 11 chłopców)

rocznik 2011- 41 dzieci (13 dziewcząt, 28 chłopców)

wrzesień – grudzień

rocznik 2016 – 2 dzieci (2 dziewcząt)

rocznik 2015 – 18 dzieci (9 dziewcząt, 9 chłopców)

rocznik 2014 – 25 dzieci (16 dziewcząt, 9 chłopców)

rocznik 2013 - 29 dzieci (14 dziewcząt, 15 chłopców)

rocznik 2012 - 27 dzieci (18 dziewcząt, 9 chłopców)

rocznik 2011 – 1 dziecko (1 chłopiec)

Zatrudnienie nauczycieli w 2018r. (ZPO)

styczeń – czerwiec 39 nauczycieli (w tym 35 pełen etat)

- 5 kontraktowych

- 13 mianowanych

- 17 dyplomowany

(w tym 4 niepełny etat)

- 1 stażysta 0,22 etat

- 1 mianowany 0,44 etat

- 2 dyplomowanych 0,56 etat i 0,44 etat

wrzesień – grudzień 43 nauczycieli (w tym 36 pełen etat)

- 4 kontraktowych

- 14 mianowanych

- 17 dyplomowanych

- 1 stażysta

(w tym 6 niepełny etat)

- 1 stażysta 0,5 etat

- 1 kontraktowy 0,5 etat

- 1 mianowany 0,56 etat

- 3 dyplomowanych 2x 0,56 etat, 0,11 etat

W 2018r. nie zwolniono żadnego nauczyciela. Od września zatrudniono 5 nauczycieli oraz jednego nauczyciela od 22 października.

W okresie styczeń – czerwiec na jednego nauczyciela przypadało 9 uczniów, w okresie wrzesień – grudzień również 9 uczniów.

Szkoła Podstawowa z oddziałem przedszkolnym w Gródku

1. Liczba uczniów korzystających z nauczania indywidualnego – 1
2. Liczba uczniów, którzy rozpoczęli naukę we wrześniu 2018:
  - uczennice - 54

- uczniowie – 74
3. Nauka języka w szkole:
    - angielski
    - niemiecki
  4. Średnia liczba uczniów w oddziale – 14
  5. Najwięcej uczniów – klasa IV
  6. Najmniej uczniów – klasa VII
  7. Liczba nauczycieli wg stopnia awansu:
    - stażysta – 3
    - mianowany – 5
    - dyplomowany – 12
  8. Średnia liczba uczniów przypadająca na jednego nauczyciela – 6,4
  9. Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę w 2018 roku – 32
  10. Liczba przyznanych stypendiów w roku 2018:
    - I półrocze – 18 uczniów, kwota 100,00 zł
    - II półrocze – 21 uczniów, kwota 80-120 zł (zróżnicowane ze względu na wysokość średniej ocen).

Stypendia przyznane za średnią ocen w wysokości od 4,75.
  11. Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym wg rocznika:
    - 2011 – 1, dziewcząt – 0, chłopców - 1
    - 2012 – 10, dziewcząt – 4, chłopców - 6
    - 2013 – 2, dziewcząt – 1, chłopców – 1
    -

Wydatki gminy w 2018 roku na oświatę wynosiły :	6.487.059,51
W tym :	
- Zespół Placówek Oświatowych w Drzycimiu	- 4.126.176,54
- Szkoła Podstawowa w Gródku	- 1.776.788,20
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Sierosławiu	- 584.094,77
 Subwencja na oświatę	 4.663.799,00
 W 2018 roku na prowadzenie przedszkoli gmina wydała	 494.425,63

VII. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

Na początku 2018 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania:

- przy ul. Dworcowej 20 w Drzycimiu – w budynku znajdują się 4 mieszkania, o powierzchni 55,10 m², 53,80 m², 48,40 m², 53,90 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 211,20 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Biechowo 16 – w budynku znajdują się 2 mieszkania, o powierzchni 41 m², 37 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 78 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Gródek przy ul. Spacerowej 1/3 – w budynku znajduje się 1 mieszkanie, o powierzchni 19,70 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 19,70 m²), o przeciętnej liczbie izb 1,
- Gródek przy ul. Spacerowej 3/2 – w budynku znajduje się 1 mieszkanie, o powierzchni 55,90 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 55,90 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Gacki 12 – w budynku znajduje się 1 mieszkanie, o powierzchni 49 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 49 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Gacki 29 – w budynku znajdują się 2 mieszkania, o powierzchni 71,70 m², 21,25 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 92,95 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Gacki 30 – w budynku znajdują się 4 mieszkania, o powierzchni 38,20 m², 21,25 m², 27,60 m², 52,20 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 139,25 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Drzycim, przy ul. Młyńskiej 8 – w budynku znajdują się 4 mieszkania, o powierzchni 44 m², 67,56 m², 26,27 m², 10 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 147,83 m²), o przeciętnej liczbie izb 2,
- Drzycim przy ul. Szkolnej 10 – w budynku znajduje się 1 mieszkanie, o powierzchni 28,20 m² (łącznie powierzchnia mieszkań w tym budynku to 28,20 m²), o przeciętnej liczbie izb 1,

Łącznie w zasobie gminy znajdowało się, na dzień 1 stycznia 2018 r., 19 mieszkań, a na dzień 31 grudnia 2018 r. – 19 mieszkań. Liczba tych mieszkań nie uległa zmianie, ponieważ nie pozyskano do zasobu nowych mieszkań oraz nie sprzedano żadnego lokalu.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 43m², a ogółem, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy – 0,16 m².

W 2018 r. oddano do użytkowania 0 mieszkań, znajdujących się w zasobie gminy. Zasady przyznawania mieszkań były następujące: [...]. Decyzje w tej sprawie były podejmowane przez [...] w składzie [...].

Niewykorzystane było 1 mieszkanie. Przyczyną niewykorzystania tego mieszkania było to, że oczekiwano na eksmisję lokatorów z Gródka.

W 2018 r. dokonano sprzedaży 0 mieszkań, znajdujących się wówczas w zasobie gminy, na łączną kwotę [...]. Średnio jedno mieszkanie sprzedano za [...] zł. Powodem sprzedaży wskazanych mieszkań było [...].

W 2018 r. wszczęto 0 postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy. W tymże roku zakończyło się [...] takich postępowań, w których rezultacie wyeksmitowano [...] osób. Powodem wszczęcia tych postępowań było [...].

Na dzień 1 stycznia 2018 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 4.355,36 zł, a płatności dotyczyły 8 mieszkań. Na dzień 31 grudnia 2018 r. dane te przedstawiały się następująco: 3.298,48 zł, a płatności dotyczyły 8 mieszkań.

W 2018 r. dokonano remontu 4 mieszkań, znajdujących się przy ulicy Młyńskiej 8. Przedmiotem remontów było [...], w tym:

- wymieniono instalacje w budynkach 0,
- remont dachu został przeprowadzony w budynkach (Drzycim, ul. Młyńska 8),
- wymiana stolarki budowlanej w budynkach 0,
- doprowadzenie wodociągów w budynkach 0
- doprowadzenie ciepłej wody w budynkach 0,
- doprowadzenie centralnego ogrzewania w budynkach 0,
- budynki 0 przyłączono do sieci gazu ziemnego,
- dokonano ocieplenia budynków 0.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. w 0 % mieszkań, będących w zasobie gminy, nie było toalet, zaś na dzień 31 grudnia 2018 r. odsetek ten wynosił 0 %.

W zasobie gminy w 2018 r. znajdowały się następujące budynki niemieszkalne 9, które wykorzystano w następujący sposób świetlice wiejskie.

Na początku 2018 r. na mieszkanie z zasobu gminy oczekiwały 4 rodziny, zaś pod koniec 2018 r. było to 4 rodziny. Średni czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania wynosił w 2018 r. [...] dni/miesiący. Względem lat poprzednich, czas oczekiwania nie uległ zmianie.

VIII. Planowanie przestrzenne

Na początku 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 0,55 % powierzchni gminy, a na koniec roku – 0,55 %. Z kolei 0 % powierzchni gminy na początek roku 2018 r. oraz 0 % powierzchni gminy na koniec roku zostało wskazane w studium do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na początku.

W 2018 r. wydano 0 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W poprzednim roku wydano 60 decyzji o warunkach zabudowy., w tym 0 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, 40 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 3 decyzji dotyczących zabudowy usługowej.

IX. Pomoc społeczna

9.1 Zasiłki rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2220 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Świadczeniami rodzinnymi są zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie.

W okresie od stycznia 2018 roku do grudnia 2018 roku wydatkowano na świadczenia rodzinne i zasiłek dla opiekuna kwotę 2 333 432,46 złotych, na którą składały się:

1. zasiłki rodzinne – kwota wypłaty 579 204,00 zł, co dało liczbę 4 981 wypłaconych zasiłków. Średnio miesięcznie wypłacano zasiłek rodzinny dla 416 dzieci,
2. dodatki do zasiłku rodzinnego:
  - a. dodatek z tyt. urodzenia dziecka – kwota wypłaty 18 000 zł, który został pobrany przez 18 osób,
  - b. dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego – kwota wypłaty 29 081 zł, co dało liczbę 73 świadczeń. Średnio miesięcznie pobierało ten dodatek 7 osób,
  - c. dodatek z tytułu samotnego wychowywania – kwota wypłaty 33 916 zł, co dało liczbę 172 świadczeń. Średnio pobrało miesięcznie ten dodatek 15 osób,
  - d. dodatek na kształcenie i rehabilitację – kwota wypłaty 49 000 zł, co dało liczbę 462 świadczeń. Średnio miesięcznie pobierało ten dodatek 39 dzieci,
  - e. dodatek na podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – kwota wypłaty 43 822 zł, co dało liczbę 586 świadczeń. Średnio miesięcznie przyznano ten dodatek na 59 dzieci uczących się w szkołach ponadgimnazjalnych,
  - f. dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – kwota wypłaty 77 710 zł, co dało liczbę 407 świadczeń. Średnio miesięcznie przyznano ten dodatek na 69 dzieci,
  - g. dodatek na rozpoczęcie roku szkolnego – kwota wypłaty 27 300 zł, co dało liczbę 273 świadczeń.

Ponadto w dniu 15 maja 2014 roku weszła w życie ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, wykonywująca wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 5 grudnia 2013 roku. Zgodnie z ustawą opiekunowie osób niepełnosprawnych otrzymali nowy rodzaj świadczenia – zasiłek dla opiekunów. Otrzymali zarówno wstecz – za okres od 1 lipca 2013 roku do dnia

poprzedzającego wejście w życie ustawy – jak i od wejścia w życie ustawy, pod warunkiem, że zgodnie z kryteriami obowiązującymi na koniec 2012 roku byli uprawnieni do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekunów wynosi 520,00 zł. miesięcznie. Zasiłek ten wypłacono 3 osobom w kwocie 9 539 zł.

Poza tym, organ właściwy w 2018 roku ponosił wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od osób pobierających świadczenia rodzinne w tym:

1. składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe, na kwotę 145 732,89 zł,
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne, na kwotę 20 977,83 zł.

9.2 Świadczenia wychowawcze

Z dniem 1 kwietnia 2016 roku z mocy ustawy ruszył Program „Rodzina 500 plus”. Świadczenia wychowawcze przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku (t.j. Dz. U. z 2018 roku, poz. 2096 z późn. zm.). Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Realizacja w/w ustawy w roku 2018 przedstawiała się następująco:

1. Gmin Drzycim wypłaciła 7 674 świadczenia wychowawcze, na łączną kwotę 3 837 280,40 zł;
2. przeciętnie w jednym miesiącu wypłacane były 642 świadczenia,
3. z programu przeciętnie w jednym miesiącu korzystają 383 rodziny, bez dziecka niepełnosprawnego i 43 rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym,
4. spośród wszystkich rodzin, którym wypłacone zostały przedmiotowe świadczenia, 14 rodzin wykazuje całkowity brak dochodów. Natomiast, pozostałe rodziny, legitymują się dochodem poniżej 800,00 zł, a w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, poniżej 1 200,00 zł.

9.3 Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Z dniem 1 października 2008 roku z mocy ustawy, fundusz alimentacyjny został przywrócony. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. 2019 roku,

poz. 670). Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa.

W 2018 roku, organ wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 181 859,99 zł, co dało liczbę 473 wypłaconych świadczeń. Świadczenia z funduszu pobierało średnio 25 rodzin w miesiącu, w których łącznie 38 osób (dzieci) było uprawnionych do w/w pomocy.

Ponadto, przedmiotowa ustawa reguluje postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, którzy uchylają się od płacenia zobowiązań alimentacyjnych. W związku z powyższym, organ właściwy w roku 2018:

1. skierował 25 wniosków do prokuratury w stosunku do dłużników, którzy którzy uchylali się od obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości alimentów zasądzonych przez sąd, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące,
2. wszczął 26 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, na wniosek organu właściwego wierzyciela,
3. przeprowadził 19 wywiadów alimentacyjnych oraz odebrał 19 oświadczeń majątkowych,
4. przekazał komornikowi sądowemu 12 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego,
5. dokonał 25 przyłączeń do postępowań egzekucyjnych na okres świadczeniowy 2018/2019.

Pomimo prowadzonych postępowań, przez organ właściwy dłużnika alimentacyjnego, tj. Wójta Gminy Drzycim, wobec dłużników alimentacyjnych, zadłużenie ich na dzień 31 grudnia 2018 roku jest ogromne. Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2018 roku wynikający z wypłaty świadczeń alimentacyjnych dla osób uprawnionych od momentu wejścia w życie, tj. od 1 października 2008 roku przedstawia się następująco:

555 394,78 zł – kwota odsetek jakie narosły dłużnikom alimentacyjnym z tytułu wypłaty osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

1 376 552,09 zł – kwota główna należności alimentacyjnych wynikająca z tytułu wypłaty osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia 2018 roku wynikający z tytułu wypłaty zaliczki alimentacyjnej od momentu wejścia w życie, tj. od 1 czerwca 2005 roku do 30 września 2008 roku przedstawia się następująco:

121 510,00 zł – kwota zaliczki alimentacyjnej wypłacana osobom uprawnionym.

9.4 Karta dużej rodziny

Zasady przyznawania rodzinom wielodzietnym Karty Dużej Rodziny, reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1832 z późn. zm.). Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym ważną Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Karta jest dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18. roku życia, w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się i bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Kartę przyznaje wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej i nadaje numer Karty. Karta oraz jej duplikat są przyznawane i wydawane na wniosek członka rodziny wielodzietnej. Wniosek o przyznanie Karty lub wydanie jej duplikatu składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Karta jest przyznawana bezpłatnie.

Gmina Drzycim w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku:

1. przyjęła 13 wniosków o przyznanie KDR w tym:

- dla nowej rodziny – 9 wniosków,
- dla nowego członka rodziny wielodzietnej i dla członka rodziny wielodzietnej, który był jej posiadaczem – 4 wnioski;

2. wydała 50 KDR w tym:

- 1 kartę elektroniczną.

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2018 roku w Gminie Drzycim:

- zamieszkują 77 rodziny posiadające przynajmniej jedną zamówioną kartę,
- zamieszkują 53 rodziny z 3 dzieci posiadających przynajmniej jedną zamówioną kartę,
- zamieszkuje 16 rodzin z 4 dzieci posiadających przynajmniej jedną zamówioną kartę,
- zamieszkuje 6 rodzin z 5 dzieci posiadających przynajmniej jedną zamówioną kartę,
- zamieszkują 2 rodziny z 7 dzieci posiadających przynajmniej jedną zamówioną kartę.

Poza tym, na dzień 31 grudnia 2018 roku w Gminie Drzycim są 419 osoby, którym przyznano kartę dużej rodziny, w tym: liczbę rodziców stanowią 149 osoby, a liczbę dzieci: 270 osoby.

W 2018 roku Gmina Drzycim otrzymała na realizację zadań związanych z kartą dużej rodziny, dotację celową w wysokości 133,60 zł.

9.5 Świadczenia Dobry Start

Z dniem 1 lipca 2018 roku ruszył program rządowy „Dobry start”. Świadczenia „Dobry start” przyznawane są na warunkach określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. Poz. 1061). Rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji programu „Dobry start” oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem Programu jest wsparcie rodzin w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci niezależnie od kapitału kulturowego, społecznego i materialnego rodzin. Program „Dobry Start” to 300 złotych jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny 2018/2019. W tym Programie rodziny otrzymały świadczenie bez względu na dochód.

W 2018 r. na świadczenia „Dobry start” poniesiono wydatki w wysokości 197.700,00 zł. Przyznano 661 świadczeń, natomiast wypłacono 659 świadczeń. Do Wójta Gminy Drzycim, w okresie realizacji Programu, wpłynęło 437 wniosków o przyznanie świadczenia w tym, 120 wniosków złożono za pomocą systemu teleinformatycznego i 317 wniosków złożono w formie tradycyjnej (papierowej).

9.6 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu

Polityka społeczna Gminy ma na celu: zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, wyrównywanie szans oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców. W ramach pomocy społecznej świadczone są:

- świadczenia materialne: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe pieniężne,
- świadczenia w naturze, np. artykuły żywnościowe, leki, paczki świąteczne, spotkania okolicznościowe osób samotnych,
- usługi opiekuńcze,
- działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym,

W 2018 roku w zakresie pomocy społecznej wydano decyzje administracyjne dla 270 osób, co stanowi 171 rodzin oraz 544 osób w rodzinach.

Głównymi powodami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin zgłaszających się do pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Na terenie gminy Drzycim nie działają placówki interwencyjne, rodzinne, socjalizacyjne, specjalistyczno-terapeutyczne oraz wsparcia dziennego. Osoby wymagające specjalistycznego wsparcia w 2018 roku mogły korzystać z innych placówek czy to z terenu innych gmin, powiatu czy województwa.

W 2018 roku korzystano z następujących placówek stacjonarnej pomocy społecznej:

- domy pomocy społecznej, z których skorzystały 3 osoby (w miesiącu marcu 2018 roku zmarła podopieczna –mieszkanca jednego z domów) , w tym 2 osoby przewlekłe somatycznie chore i 1 osoba psychicznie chora, z tego 3 osoby w podeszłym wieku- na ten cel wydatkowano kwotę 78 695,31 zł

- schroniska dla bezdomnych, z których skorzystała 1 osoba; w 2018 roku nie odnotowano na terenie gminy Drzycim większej liczby osób bezdomnych - wydatki w 2018 roku wyniosły 1 491,21 zł.

Za osoby, które nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu opłacano składki zdrowotne. Opłacono składki za 30 osób, co stanowiła 274 świadczeń i wydatkowano 13 385,76 zł. Środki na realizację zadania pochodziły z dotacji celowej otrzymanej od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

W okresie sprawozdawczym otrzymano z budżetu państwa kwotę 24 914,00 zł, z której dokonano wypłaty zasiłków okresowych dla 24 osób (54 świadczeń).

Osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego, wypłacono w wysokości 158 972,24 zł zasiłki stałe. Łącznie wypłacono zasiłki stałe 37 osobom, w tym 23 prowadzącym jednoosobowe gospodarstwo domowe. Wydatek w 100 % został zrealizowany z dotacji celowej.

W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi otrzymano z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dotację w wysokości 155 188,00 zł, którą wydatkowano na poziomie 154 962,62 zł. Specjalistycznymi usługami

opiekuńczymi objęto 14 osób. Gmina świadczyła również usługi opiekuńcze w ramach zadania własnego gminy, obejmując pomocą w miejscu zamieszkania 3 osoby.

W 2018 roku gmina realizowała program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”. Adresatami programu były dzieci w wieku od 0 do 7 lat, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, niepełnosprawne, jeżeli ich dochód lub dochód w rodzinach nie przekraczał 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. W ramach programu sfinansowano jeden gorący posiłek dziennie, w dniach nauki, 95 uczniom oraz wypłacono zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności 350 osobom. Na powyższe zadanie otrzymano dotacje celową w wysokości 144 667,00 zł, którą wydatkowano w 100 %. Program realizowano również ze środków własnych gminy do wysokości 36 167,00 zł.

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym wydano żywność dla 880 osób, spełniających kryterium dochodowe.

W 2018 roku 12 rodzin objętych zostało dodatkowym wsparciem poza systemem określonym w ustawie o pomocy społecznej i w innych ustawach o charakterze osłonowym. Wsparcie to realizowane było na podstawie ustawy o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej. Do rodzin tych skierowano asystenta rodziny zatrudnionych w pełnym wymiarze pracy, w ramach zadaniowego systemu pracy, co pozwala asystentom zindywidualizować plany pracy z rodzinami. W omawianym okresie w 6 rodzinach asystent rodzin zakończył pracę z rodzinami. Powodem zakończenia pracy asystenta były: osiągnięcie celów - 5 rodzin, zaprzestanie współpracy przez rodzinę- 1 rodzina. W przypadku 11 skierowanie do nich asystenta wynikało z wniosków pracownika socjalnego, natomiast w 1rodzynie, asystent został skierowany do rodzin na wniosek sądu. Asystent rodziny w 3 rodzinach kontynuował wsparcie dłużej niż 12 miesięcy.

Koszt łączny wynikający z realizacji wsparcia w formie asystentów rodziny wynosi:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi: 17 705,32,00 zł.

Drugim bardzo ważnym elementem wykonywanych przez Gminę Drzycim zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej jest finansowanie kosztów wynikających ze sprawowania nad dziećmi pieczy zastępczej. Z terenu gminy Drzycim w pieczy zastępczej w formie rodzinnej lub instytucjonalnej przebywało 2 dzieci. Dzieci te umieszczone były w rodzinie zastępczej spokrewnione. Zgodnie z zapisami ustawowymi Gmina Drzycim

zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności za umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej , która w 2018 roku wyniosła 8 124,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drzycimiu zatrudnionych było 7 osób, w tym: kierownik, główny księgowy, 3 starszych pracowników socjalnych, asystent rodziny i opiekunka osób starszych. Utrzymanie Ośrodka i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem własnym gminy. Na funkcjonowanie jednostki otrzymano w 2018 roku dotację celową w wysokości 105 434,00 zł.

X. Ochrona zdrowia

Na terenie gminy zrealizowano następujące programy zdrowotne:

- Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko - pomorskim – kwota przeznaczona ze środków gminy 3 310,14 zł. z programu skorzystało 30 osób, powstały dwie grupy zajęciowe, zajęcia prowadzone były w Drzycimiu i w Gródku.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. 10 przedsiębiorców posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w 20 punktach sprzedaży z czego 4 to punktu gastronomiczne i 1 ogródek piwny.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. – zezwolenia posiadało 9 przedsiębiorców w 18 punktach sprzedaży podmiotów z czego 2 punkty gastronomiczne i 1 ogródek piwny. Przyczyną spadku było zwieszenie działalności przez przedsiębiorców.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu), w 2018 r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- Zakupiono nagrody na piknik „Zdrowy Styl Życia” dla dzieci, które uczęszczają na zajęcia w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii przeznaczono na ten cel 632,39 zł.
- Dofinansowano wyjazd do Tlenia dla dzieci, które uczęszczają na zajęcia w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii przeznaczono na ten cel 887,05 zł.
- Zakupiono liczne artykuły szkolne, papiernicze, sportowe, pasmanteryjne oraz spożywcze, które były wykorzystywane podczas zajęć dla dzieci, na ten cel wydatkowano 4 553,30 zł.
- Opłacono również zadanie realizowane na podstawie porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego - Kujawsko – Pomorska „Niebieska Linia” – pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie, zgodnie z wytycznymi do 30 czerwca każdego roku płacimy określoną kwotę, którą odgórnie otrzymujemy do zapłacenia, w 2018 r. wynosiło to 250,80 zł.
- Wynagrodzenie dla terapeuty, który pełni dyżury w punkcie Konsultacyjnym w Gródku dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu, zorganizowano pogadanki w szkołach, spektakle i warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół z terenu naszej gminy, uczniowie uczestniczyli również w spektaklach teatralnych, zorganizowano także kolonie w gospodarstwie agroturystycznym w Gródku, które

uczęszczają na zajęcia organizowane w ramach programu, przeznaczono na ten cel 31 011,88 zł.

- Jednym z zadań, które sfinansowano, było również kierowanie wniosków do sądu o leczenie odwykowe oraz na badanie do biegłego, przeznaczono na ten cel 432,00 zł.
- Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz dla nauczycieli, którzy prowadzą zajęcia w szkołach dla dzieci w ramach GPPiRPA oraz PN, przeznaczono na ten cel 39 100,00 zł.
- Zapłacono również za pobyt mieszkańców z terenu naszej gminy w Izbie Wytrzeźwień w Toruniu, z którą mamy podpisaną umowę, w minionym roku wywieziono 7 osób, przeznaczono na ten cel 1 628,34 zł.

Do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpłynęło sześć zgłoszeń przypadków nadużywania alkoholu. W 2018 r. odebrano pięciu przypadkach zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W gminie na początek 2018 r. funkcjonował jeden punkt apteczny.

XI. Ochrona środowiska

11.1 Gospodarka odpadami

1. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r. zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowane było przez Firmę wybraną w trybie przetargu nieograniczonego, tj. Zakład Wielobranżowy „Wiązar” Wiesław Menard, z siedzibą w Wielki Komorsk, ul. Warlubska, 86-160 Warlubie. Umowa została zawarta na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Firmy, które odbierały odpady z nieruchomości niezamieszkałych, na których powstawały odpady komunalne:

- Zakład Wielobranżowy WIĄZAR Wiesław Menard, Wielki Komorsk, ul. Warlubska 17, 86-160 Warlubie;
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o., Świecie, ul. Ciepła 4, 86-100 Świecie;
- Przedsiębiorstwo Usług Miejskich „PUM” Sp. z o.o., ul. Cegielniana 4, 86-300 Grudziądz.

2. W 2015 roku w miejscowości Drzycim na działce 153/1 został uruchomiony punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Mieszkańcy w ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oddawali: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane powstające w gospodarstwach domowych.

Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

1. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Drzycim nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

Wszystkie odpady przekazywane były do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Sulnówku.

2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2018 r. zamknęły się kwotą 646 826,37 zł.

Z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina uzyskała dochód w wysokości 655 275,12 zł (wpłaty mieszkańców), co wydatkowano na opłatę funkcjonowania systemu. Nadwyżkę wliczono w plan budżetu na 2019 r.

3. Liczba mieszkańców

a) systemem objęto: 4046 osób, 1208 nieruchomości.

b) selektywną zbiórkę zadeklarowano na 1 090 nieruchomościach, a brak segregacji na 118 nieruchomościach. 90% mieszkańców Gminy Drzycim zadeklarowało selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

c) 66 % właścicieli nieruchomości deklaruje odbiór odpadów 1 raz na 2 tygodnie, a 40 % właścicieli nieruchomości odbiór 1 raz w miesiącu. Właściciele nieruchomości mają możliwość w każdym momencie dokonać zmiany deklaracji.

4. Informacja o stanie zadłużenia na dzień 31.12 2018 r.

Zadłużenie na dzień 31.12.2018 r. z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosło: 106 345,48 zł.

W roku 2018 wystawiono 366 wezwań do zapłaty zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na łączną kwotę 83 702,27 zł, oraz 151 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 36 600,00 zł.

W ramach postępowania w 2018 r. egzekucyjnego uzyskano łącznie kwotę 18 710,51 zł.

5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy.

Ilość odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Drzycim w okresie I-XII 2018 r.:

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
20 03 01	Nieselegowane (zmieszane) odpady komunalne	546,05
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	50,88
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	90,40
15 01 07	Opakowania ze szkła	63,91
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	154,92
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	32,22
17 09 04	Zmieszane odpady z remontów, budowy i demontażu inne niż wymienione w 170901, 170902, 170903	30,34
17 01 01	Odpady betony oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	33,78
16 01 03	Zużyte opony	8,8216
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,815
20 01 35	Zużyte urządzenia elektroniczne i elektryczne inne niż wymienione w 200121 i 200123 zawierające niebezpieczne składniki	2,788
20 01 36	Zużyte urządzenia elektroniczne i elektryczne inne niż wymienione w 200121, 200123 i 200135	2,945

20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,025
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 200131	0,007

7. Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Masa odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi – 121,119 Mg

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 30,76 %

8. Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i

odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Masa odpadów innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku – 130,64 Mg

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 83,83 %

9. Informacja o osiągniętym poziomie ograniczania masy odpadów komunalnych ulegający biodegradacji przekazanych do składowania:

Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji odebranych i zebranych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru gminy, przekazanych do składowania – 18,45 Mg

Osiągnięty poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 23,12 %

XII. Biblioteki

W gminie Drzycim w 2018 r. funkcjonowała jedna biblioteka główna, częściowo dostosowana do osób niepełnosprawnych (podjazd przed budynkiem, odpowiednio szerokie korytarze; brak łazienki).

Stan księgozbioru na dzień 1 stycznia 2018 r. wyniósł 21.285 woluminów, zaś na koniec roku 21.333 woluminów. W roku sprawozdawczym zakupiono 384 książki z tego 269 książek z dotacji organizatora zaś 115 książek ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Z ubytkowano z księgozbioru biblioteki 336 książek. Były to, głównie książki zagubione oraz niezwrócone przez czytelników, a także zdezaktualizowane. Selekcja zbioru wynikała także z braku miejsca na półkach na nowości wydawnicze, bez których biblioteka nie może funkcjonować. W przeliczeniu na 1 mieszkańca łączna liczba woluminów wynosiła: 4,17 na dzień 1 stycznia 2018r. oraz 4,18 na dzień 31 grudnia 2018. W zbiorach biblioteki znajdują się również zbiory specjalne udostępniane na zewnątrz: materiały audiowizualne – 5 szt., dokumenty elektroniczne – 12 szt., z czego w 2018 r. nikt z mieszkańców nie skorzystał. W związku z brakiem zainteresowania nie dokupiono żadnych tego typu dokumentów.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2018r. zarejestrowano w drzycimskiej placówce ogółem 457 osób. Analizując wg zajęcia to: 104 osoby uczące się, 167 osób pracujących, 186 to tzw. osoby pozostałe (emeryci, renciści, bezrobotni).

W Gminnej Bibliotece Publicznej w okresie od stycznia do grudnia 2018r. zatrudniano trzy osoby: dwie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy (bibliotekarze) i jedną osobę zatrudnioną na 1/8 etatu (gł. księgowy). Działalność biblioteki oparta jest na dotacji pochodzącej z Gminy Drzycim oraz pozostałych dochodów (środki z MKiDzN, odsetki bankowe)

Biblioteka pracuje w systemie bibliotecznym MAK+. System pozwala na objęcie komputeryzacją wszystkie procesy biblioteczne takie jak: gromadzenie i opracowanie wszystkich typów dokumentów, prowadzenie kontroli zbiorów, udostępnianie, a także zamawianie książek w sieci. Dostęp do bazy dla użytkowników możliwy jest w systemie on line z dowolnego komputera podłączonego do sieci Internet. Elektroniczny katalog zawiera 72% wprowadzonych zbiorów.

Funkcjonująca w bibliotece czytelnia komputerowa, ze względu na zużycie się sprzętu komputerowego z 2008r. na stanie posiada tylko 1 sprawny komputer, który zapewnia mieszkańcom gminy dostęp do Internetu. Istnieje możliwość podłączenia swojego sprzętu, bądź skorzystania z sieci wi-fi na swoich nośnikach.

Obok działalności statutowej pracownicy biblioteki starają się także prowadzić działalność kulturalną mającą na celu upowszechnianie książki i czytelnictwa. Realizowane działania powstają we współpracy ze szkołami, przedszkolami i organizacjami społecznymi. Jednym z priorytetowych zadań jest krzewienie idei czytania oraz organizowanie inicjatyw upowszechniających książkę oraz czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży. Obok stałych zajęć kameralnego czytania bajek, zajęć plastycznych, prezentacji multimedialnych, rywalizacji konkursowych organizujemy spotkania autorskie z pisarzami. Biorące udział w zajęciach dzieci na zakończenie otrzymują drobne nagrody i słodycze zakupione ze środków biblioteki. Plan pracy z dziećmi przedstawiał się następująco:

Styczeń-Luty

- Dzień Babci i Dziadka – zajęcia plastyczne
- „Ferie w bibliotece” – gry planszowe, zabawy edukacyjne, zajęcia manualne, czytanie na głos ulubionych książek

Marzec

- Zajęcia rękodzielnicze – wykonywanie różnych ozdób świątecznych z okazji Wielkanocy.

Kwiecień

- „Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich” – II happening uliczny

Maj

- Tydzień Bibliotek -
- Moja Mama – konkurs plastyczny
- Spotkanie autorskie – Pankiewicz Roman

Czerwiec

- Dzień Dziecka w bibliotece – konkursy, zabawy, gry, czytanie bajek;
- wycieczka - Muzeum II Wojny Światowej (chętni mieszkańcy gminy)
- lekcje biblioteczne kl. 1-3

Lipiec – Sierpień

- wakacje w bibliotece – gry, zabawy, quizy, zajęcia plastyczne

Wrzesień

- przyjmowanie przedszkolaków i uczniów klas I w szeregi czytelników biblioteki
- wycieczka Trójmiasto (chętni mieszkańcy gminy)

Październik

- jesień w obrazach

Listopad

- światowy Dzień Pluszowego Misia
- obchody Święta Niepodległości – wystawa

Grudzień

- ozdoby świąteczne – wykonywanie ozdób z zastosowaniem różnych technik

Przy bibliotece funkcjonuje filia Uniwersytetu Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy. Założeniem UTW jest aktywizacja osób starszych i popularyzacja edukacji całościowej. Zajęcia prowadzone są w systemie semestralnym i tak też opłacane przez studentów. Prowadzący spotkania, to głównie wykładowcy akademicki, szkolni oraz zaproszone osoby ze świata nauki, kultury, polityki i gospodarki. Tematyka wykładów jest bardzo szeroka, począwszy od historii, historii sztuki, literatury, psychologii, problematyki społecznej, poprzez astrofizykę, geografę, botanikę, medycynę, filozofię, religioznawstwo, aż do architektury i wiedzy o regionie. Filia UTW w Drzycimiu liczy ponad 30 osób.

Łącznie w imprezach zorganizowanych przez bibliotekę dla użytkowników w roku 2018 przewinęło się ok. 500 osób.

Na prowadzenie działalności biblioteki i upowszechnianie czytelnictwa w roku 2018 gmina wydała 200 127,26 złotych.

XIII. Centra, Domy i Ośrodki Kultury, Kluby i Świetlice

W Gminie Drzycim w 2018 roku funkcjonowała Instytucja Kultury - Świetlicy Gminna. Działalność polega na organizowaniu imprez i spotkań, które integrują i aktywizują społeczność lokalną. W minionym roku zorganizowano :

Styczeń:

- 26 Finał WOŚP 150 osób
- bal karnawałowy w Sierosławiu 50 osób
- bal karnawałowy w SP Gródku 50 osób
- gminny dzień babci i dziadka 40 osób
- IV przegląd kolęd i pastorałek 150 osób
- sołecki bal karnawałowy w Gródku 40 osób

Luty:

- bal karnawałowy dla dzieci z ZPO Drzycim 160 osób
- gminny bal karnawałowy dla dzieci 55 osób
- zajęcia podczas ferii zimowych (dwa tygodnie 15 osób każdego dnia)
- zabawa walentynkowa dla dzieci 25 osób

Marzec:

- gminny dzień kobiet 40 osób
- powitanie wiosny 25 osób
- gminny turniej szachowy 6 osób
- konkurs plastyczny 20 osób

Kwiecień:

- spotkanie Wielkanocne 30 osób
- gminny turniej w warcaby 100 polowe 8 osób
- gminny konkurs tańca 20 osób
- konkurs mini playback show 25 osób

Maj:

- gminny turniej tenisa stołowego 9 osób
- konkurs tańca 20 osób
- festyn rodzinny w Gródku 200 osób
- gminny dzień matki 50 osób
- dzień dziecka w Sierosławiu 120 osób
- dzień dziecka w sołectwie Wery 50 osób

- gminny dzień dziecka w Drzycimiu 350 osób
- udział w przeglądzie zespołów wokalnych seniorów w Świeciu

Czerwiec

- dzień dziecka w sołectwie Dólsk 40 osób
- IV międzygminny przegląd piosenki przedszkolnej 150 osób
- powitanie lata - w Drzycimiu 150 osób
- przegląd zespołów wokalnych 140osób
- konkurs sekrety przyjaźni 14 osób
- dzień dziecka w sołectwie Wery 50 osób

Lipiec

- zajęcia wakacyjne z dziećmi 14 dni (15 osób każdego dnia)
- gminny festyn rekreacyjno - sportowy (około 250 osób)

Sierpień

- Dożynki gminne (około 250 osób)
- dzień seniora - klub Jarzębina Gródek 75 osób

Wrzesień

- dzień seniora dla Związku Emerytów i Rencistów Drzycim 95 osób

Październik

- impreza integracyjna dla osób niepełnosprawnych 75 osób
- święto ziemniaka 35 osób
- dzień seniora - klub Niezapominajka Drzycim 90 osób

Listopad

- odzyskanie niepodległości 150 osób
- spotkanie integracyjne seniorów 80 osób
- spotkanie Andrzejkowe dla dzieci 30 osób

Grudzień

- Mikołajki dla dzieci 80 osób
- spotkanie z okazji święta krwiodawców 80 osób
- pomoc w zorganizowaniu spotkania wigilijnego GOPS
- spotkania opłatkowe organizacji działających przy świetlicy (kluby seniora, koło gospodyń, chór)
- spotkanie opłatkowe dla dzieci 30 osób

W świetlicy przez cały rok prowadzone są zajęcia plastyczne i teatralne dla dzieci, w których bierze aktywny udział 12 osób. Podczas zajęć plastycznych rozwijane są umiejętności manualne i twórcze dzieci. Istniejące koło teatralne przygotowuje programy artystyczne wykorzystywane na okolicznościowych spotkaniach wynikających z kalendarza (dzień babci i dziadka, dzień kobiet, święto mamy i innych). Przy świetlicy działają dwa kluby seniora Niezapominajka w Drzycimiu (17 osób) oraz Jarzębina w Gródku (28 osób). Działa również Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (12 osób). Działalność polega na organizowaniu spotkań w świetlicy, spotkań plenerowych, wieczorków tanecznych i wycieczek. Przy klubie Jarzębina działa również 13 osobowy zespół wokalny o tej samej nazwie. Od 1995 roku działa reaktywowany Chór Gminno-parafialny św. Cecylii (14 osób). Bardzo prężnie działa też przy świetlicy Koło Gospodyń Wiejskich - Nowoczesna Pani (33 osoby).

Na wymienione wydarzenia wydano w sumie 36.750zł z czego największą część pochłonął gminny festyn rekreacyjno-sportowy (20.000zł). Na działalność Chóru Gminno-parafialnego wydano 7.500zł z czego 6.050zł to koszty wynagrodzenia dyrygenta. Pozostałe organizacje (kluby i koła) mają na swoją działalność dotowaną z budżetu świetlicy po 600zł.

XIV. Przedsiębiorcy

W 2018 roku zarejestrowano w Gminie Drzycim w rejestrze CEIDG 13 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorców były usługi dla ludności.

W 2018 roku wyrejestrowano w Gminie Drzycim z rejestru CEIDG 16 przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem ich działalności było prowadzenie sklepów i usługi dla ludności.

W minionym roku 172 mieszkańców naszej gminy prowadziło pozarolniczą działalność gospodarczą zarejestrowaną w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Oprócz osób fizycznych na terenie Gminy Drzycim 8 osób prawnych prowadziło pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie: handel i usługi dla ludności, w tym DINO POLSKA SA jest podmiotem nowym działającym od m-ca maja 2018r.

XV. Sprawy Obywatelskie

W gminie w ubiegłym roku nie podjęto uchwały o realizacji projektów w ramach budżetu obywatelskiego.

XVI. Przestępczość w gminie

W 2018 roku na terenie Gminy Drzycim zostało złożonych 70 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa.

W 2018 roku Posterunek Policji w Osiu prowadził 39 postępowań przygotowawczych dotyczących przestępstw na terenie Gminy Drzycim.

W 2018 roku stwierdzono 34 czyny zabronione w tym 9 czynów było przeciwko mieniu i 3 czyny przeciwko zdrowiu i życiu.

W 2018 roku nie odnotowano przestępstw dotyczących niedopełnienia lub przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego.

XVII. Informacja o realizacji polityk, programów, strategii

17.1 Strategia rozwoju gminy Drzycim

Strategia rozwoju gminy Drzycim została podjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XIV/82/2012 w dniu 22 maja 2012 r. i przedstawia wizję przyszłego stanu rozwoju gminy, przy uwzględnieniu zarówno pozytywnych (szans, mocnych stron), jak i negatywnych (zagrożeń, słabych stron) uwarunkowań rozwoju. Dokument ten zawiera zapis celów rozwoju oraz kierunków działań, które należy podjąć i realizować dla osiągnięcia założonego-przyszłego stanu rozwoju. Głównymi celami strategii są:

- prawidłowa realizacja zadań własnych samorządu gminnego – zwłaszcza zadań w zakresie dostępu i jakości infrastruktury społecznej i technicznej,
- stwarzanie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, poprzez odpowiednią infrastrukturę wodno-kanalizacyjną i zapewnienie właściwego stanu dróg gminnych,
- prawidłową realizację zadań własnych samorządu powiatowego – należy tu wymienić przede wszystkim szkolnictwo ponadgimnazjalne oraz specjalistyczną opiekę zdrowotną, a także stan dróg powiatowych,
- podejmowanie działań na rzecz współpracy z sąsiednimi gminami,
- właściwej dostępności komunikacyjnej,
- rozwój technologii informatycznych – upowszechnienie dostępu do Internetu,
- utrzymanie wysokiego stanu środowiska przyrodniczego,
- poprawę konkurencyjności gminy w powiecie – a więc stworzenie korzystniejszych, niż w innych gminach, warunków inwestowania,
- partycypację w środkach umożliwiających dofinansowanie przedsięwzięć rozwojowych,
- promocję oraz kreowanie pozytywnego wizerunku gminy.

Strategia Rozwoju Gminy jest też ważnym dokumentem strategicznym, często wymaganym przy uzyskiwaniu dofinansowania ze środków zewnętrznych, unijnych jak i krajowych, na przedsięwzięcia realizowane zarówno przez gminne instytucje publiczne, firmy prywatne, jak i organizacje pozarządowe.

17.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Drzycim

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy określają potencjalne możliwości zagospodarowania jej przestrzeni dla realizacji przyjętych celów poprzez sformułowanie rodzaju i zakresu zmian w jej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy określone zostały w formie:

- ustaleń ogólnych odnoszących się do całej gminy (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Drzycim)

- ustaleń szczegółowych odniesionych do stref polityki przestrzennej i wyodrębnionych (w ramach tych stref) obszarów (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego)

Wykaz aktów prawnych podjętych przez radę Gminy Drzycim odnoszących się do obszaru problematyki zagospodarowania przestrzennego:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Drzycim

- Uchwała Nr XVIII /137/2001 Rady Gminy Drzycim z dnia 24 kwietnia 2001r.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

- Uchwała Nr XXI/150/2001 Rady Gminy w Drzycimiu z dnia 30 listopada 2001 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 19/3 i 19/4 we wsi Biechówko gmina Drzycim
- Uchwałą Nr V/34/2003 Rady Gminy w Drzycimiu z dnia 28 lutego 2003 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego małej elektrowni wodnej "MEW Gródeczek" na rzece Wdzie w gminie Drzycim
- Uchwała Nr X/38/2011 Rady Gminy w Drzycimiu z dnia 8 listopada 2011 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Gródek
- Uchwała Nr XI/55/2011 Rady Gminy w Drzycimiu z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Krakówek w gminie Drzycim

Kształtowanie polityki przestrzennej na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Dla terenów gdzie nie został uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, instrumentem umożliwiającym określić warunki zabudowy oraz stwierdzić czy zamierzone działanie nie naruszy ładu przestrzennego, jest decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wydaje ją - na wniosek inwestora - wójt gminy.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w gminie Drzycim w liczbach

- Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień 31.12.2018 - **4**

Ogółem obszar objęty MPZP - 60 ha, co stanowi 0,55 % powierzchni gminy Drzycim

- Liczba miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będących w opracowaniu na dzień 31.12.2018 - **0**
- Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydane w 2018 roku: - **60**

Budownictwo mieszkaniowe	- 40
Zabudowa usługowa	- 3
Innej	- 17

- Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego - 4

17.3 Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Drzycim

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Drzycim to wieloletni program działań zmierzający do stworzenia warunków zrównoważonego rozwoju obszarów rewitalizacji stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Głównym celem programu jest określenie potrzeb z zakresu rewitalizacji na terenie gminy i zaprogramowanie interwencji, którą zamierza się zrealizować z udziałem środków finansowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Opracowanie programu rewitalizacji poprzedziła diagnoza Gminy Drzycim, która pozwoliła na określenie problemów i poznanie potencjałów występujących w poszczególnych sołectwach. W ramach diagnozy przeprowadzono analizę wskaźnikową oraz badania społeczne, które umożliwiły zebranie podstawowych opinii mieszkańców na temat badanych obszarów oraz wskazanie tych, które charakteryzują się koncentracją niekorzystnych zjawisk, a jednocześnie stanowią obszary o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego i stwarzają możliwości prowadzenia realnych działań rewitalizacyjnych.

Podstawowym działaniem rewitalizacyjnym będzie aktywizacja różnych grup społecznych, w tym w szczególności osób starszych i bezrobotnych pozostających bez pracy od 12 miesięcy, co przyczyni się także do zmniejszenia ubóstwa i ilości osób korzystających z pomocy społecznej. Dla jego osiągnięcia zakłada się zrealizowanie działań w następujących kierunkach:

- I. Aktywizacja i integracja społeczna, w tym w szczególności seniorów i osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
- II. Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców obszarów rewitalizowanych.
- III. Rozwój infrastruktury technicznej dla rozwoju społeczno-gospodarczego na terenie rewitalizacji.

Uwzględniając konieczność zachowania zasady koncentracji działań, do obszaru rewitalizacji zaliczono sołectwa, które zamieszkuje nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Zatem wyznaczenie sołectw Gródek i Wery jako wyczerpało możliwości dalszego wyznaczania obszaru rewitalizacji. Obszary te cechują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, i które mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. W sołectwie Wery występuję najwięcej zdiagnozowanych negatywnych zjawisk, natomiast sołectwo Gródek jest największym sołectwem w wyznaczonym obszarze zdegradowanym, gdzie jest największa potencjalna liczba mieszkańców wymagających interwencji, co potencjalnie zapewni też największą efektywność prowadzonych działań. Ponadto w obszarze sołectwa Gródek

zidentyfikowano przestrzeń zdegradowaną, która może być przeznaczona na cele społeczne. W obu sołectwach występuje też znaczny potencjał społeczny w postaci dobrze zorganizowanych NGO.

17.4 Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Drzycim

Rada Gminy Drzycim zatwierdziła w dniu 19 października 2015 roku Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2016-2019 dla Gminy Drzycim. Podstawowym założeniem w/w Programu jest ukierunkowanie polityki samorządu w taki sposób, by służyła podejmowaniu planowanych działań dotyczących finansowania, wspierania, koordynowania prac w dziedzinie ochrony zabytków oraz krajobrazu kulturowego oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego. Traktowany jest jako dokument uzupełniający w stosunku do innych aktów planowania gminnego.

Na terenie Gminy Drzycim znajdują się obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji zabytków i objęte zostały strefami ochrony konserwatorskiej, natomiast te, które znajdują się poza wydzielonymi strefami objęte są ochroną w ramach wpisu do gminnej ewidencji zabytków. W gminnej ewidencji zabytków znajdują się łącznie 144 obiekty. Dużą grupę obiektów w ewidencji stanowią budynki mieszkalne. W sferze sakralnej znajdują się kościoły w Drzycimiu i Dólsku oraz Kapliczki. Użytkowane są jako parafialne, na bieżąco przeprowadza się w nich remonty, stan określa się jako bardzo dobry. Największą grupę obiektów w ewidencji zabytków stanowią wcześniej wspomniane budynki mieszkalne. Ich stan zazwyczaj jest zadowalający, należy jednak pamiętać, żeby podczas przeprowadzania remontów, nie naruszyć w żaden sposób substancji zabytkowej. W rejestrze zabytków województwa kujawsko-pomorskiego znajdują się założenia dworsko- parkowe: w Gródku, Jastrzębiu oraz Lubocheni.

Realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami przedstawia się następująco:

1. W zakresie promocji zasobów i walorów krajobrazu kulturowego Gminy Drzycim na Mogile Zbiorowej w Jastrzębiu odbywa się Msza Św. ,którą sprawują miejscowi księża wraz z księżmi z parafii w Lnianie. Sprawowana jest za wszystkich zmarłych spoczywających w Mogile, którzy zostali brutalnie zamordowani we wrześniu 1939 roku. Co roku uczestniczy w niej bardzo dużo wiernych, którzy oprócz duchownych, pracowników samorządowych, pragną oddać hołd pomordowanym. Ponadto harcerze z Zespołu Placówek Oświatowych im. Janusza

Korczaka w Drzycimiu oraz Ułani z Jeździeckiego Klubu Sportowego Czarna Podkowa z Gródka, zapewniają podniosłą oprawę temu wydarzeniu.

2. Mieszkańcy Gminy Drzycim obchodzą 11 listopada Odzyskanie przez Polskę Niepodległości. W roku 2018 z tej okazji w miejscowym parku przy Amfiteatrze w Drzycimiu został posadzony przez uczniów ZPO w Drzycimiu pamiątkowy „Dąb Niepodległości”, który będzie upamiętniał to bardzo ważne dla naszej Ojczyzny wydarzenie.

3. Realizowano elementy edukacji przedszkolnej i szkolnej, dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego w placówkach oświatowych na terenie gminy. Społeczności szkolne przygotowywały akademie w kontekście Odzyskania Niepodległości a zajęcia lekcyjne poświęcone były miejscowej historii i tradycji.

Ponadto placówki oświatowe wraz z harcerzami zajmują się opieką nad cmentarzami, grobami, Mogiłami Zbiorowymi oraz Miejscem Pamięci.

4. W ramach robót publicznych prowadzone były prace porządkowe i pielęgnacyjne na Mogiłach Zbiorowych w Drzycimiu, Gródku oraz Jastrzębiu. Przeprowadzono także wymianę całego ogrodzenia w Jastrzębiu na Mogile Zbiorowej.

Podejmowane działania zgodnie z przyjętym Gminnym Programem Ochrony nad Zabytkami, przyczyniają się do poprawy stanu ochrony zabytków na terenie Gminy Drzycim, jak również w podtrzymywaniu tradycji związanych z naszym pochodzeniem oraz krzewieniu w młodych ludziach patriotyzmu.

17.5 [Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, programy wsparcia dla gospodarstw domowych](#)

Gmina Drzycim spełniając obowiązki wynikające z art. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jest właścicielem 19 lokali komunalnych w tym jeden lokal spełnia funkcję lokalu socjalnego. Najwięcej lokali komunalnych Gmina posiada w miejscowości Gacki. Mieszkania wymagają bieżących remontów oraz stałego nakładu finansowego. Na bieżąco następuje wymiana stolarki

okiennej i drzwiowej, w której uczestniczą również sami lokatorzy. W roku 2018 - 4 rodziny oczekiwały na lokal socjalny w związku z wyrokami Sadu.

Ponadto w roku 2018 jeden najemca lokalu komunalnego zgłosił chęć wykupu zajmowanego mieszkania. Została rozpoczęta procedura sprzedaży bezprzetargowej.

Na dzień 31.12.2018 r. wpływy z tytułu opłaty za czynsz wynosiły 33.404,24 zł. . Zaległości wymagalne z opłaty za czynsz wynosiły 3.298,48 zł. Na koniec roku 2018 z zaległościami za czynsz zalegało ośmiu najemców.

Gmina Drzycim jest świadoma, że nie jest w stanie zapewnić mieszkań z zasobów Gminy wszystkim zainteresowanym osobom. Zapotrzebowanie zdecydowanie przewyższa możliwości Gminy, ale w lokalach, które tego wymagają, na bieżąco są przeprowadzane niezbędne remonty i naprawy.

17.6 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Drzycim

Gmina Drzycim, zgodnie z zapisami Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu posiada Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest z Terenu Gminy Drzycim na lata 2012-2032, przyjęty uchwałą Nr XX/110/2012 Rady Gminy Drzycim z dnia 28 listopada 2012 r. i systematycznie go realizuje dążąc do sukcesywnego wyeliminowania będących w użyciu materiałów zawierających azbest i negatywnych skutków jakie azbest niesie dla środowiska i zdrowia ludzi.

Główne działania w tym obszarze koncentrują się obecnie na prowadzeniu monitoringu ilości i miejsc występowania materiałów zawierających azbest oraz zachęcaniu posiadaczy do ich usuwania i utylizacji.

Gmina prowadzi dotowanie przedsięwzięć polegających na usuwaniu i utylizacji materiałów zawierających azbest – utylizacja dla mieszkańców jest bezpłatna.

W 2018 r. z terenu gminy usunięto około 28 ton wyrobów zawierających azbest z 17 nieruchomości.

Na działanie te pozyskano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w wysokości 6.264,16 zł natomiast Gmina Drzycim poniosła na ten cel koszty w wysokości 2.684,64 zł.

Do usunięcia z terenu gminy pozostało około 1,5 tysiąca ton wyrobów zawierających azbest.

17.7 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Drzycim

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej opracowany dla Gminy Drzycim jest dokumentem strategicznym, obejmującym działania, które mogą przyczynić się do poprawy jakości powietrza. Zadaniem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez Gminę Drzycim sprzyjających realizacji redukcji emisji gazów cieplarnianych, dokonanie oceny stanu sytuacji w zakresie emisji gazów cieplarnianych wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań które mogą zostać podjęte w przyszłości, wraz ze wskazaniem ich źródeł finansowania. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został zatwierdzony przez Radę Gminy Drzycim poprzez podjęcie Uchwały Nr XIV/102/2016 Rady Gminy Drzycim z dnia 20 czerwca 2016 r. PGN jest pozwala na uzyskanie dofinansowania na projekty proekologiczne w perspektywie finansowej UE 2014-2020.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Drzycim ma za zadanie przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.: redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej. Zaplanowane działania na terenie gminy to termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne w budynkach jednostek podległych urzędowi gminy, wymiana istniejącego oświetlenia ulicznego na energooszczędne oraz budowa nowego oświetlenia ulicznego przy wykorzystaniu lamp solarnych, modernizacja i budowa ścieżek rowerowych, obniżenie niskiej emisji poprzez: wymianę pieców na paliwo stałe (węglowe, ceramiczne) na instalację innego źródła ciepła, którego konstrukcja uniemożliwia spalanie odpadów, promowanie dofinansowania do alternatywnych źródeł energii i ciepła – OZE (panele PV, kolektory słoneczne, pompy ciepła) oraz akcje promocyjne. Dotychczasowe działania gminy wiążą się z sukcesywną coroczną budową nowego oświetlenia ulicznego przy wykorzystaniu lamp solarnych oraz termomodernizacją budynków użyteczności publicznej.

17.8 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim

Działania w sferze ochrony środowiska są jednym z najważniejszych aspektów podstawowego zadania gminy jakim jest podnoszenie jakości życia mieszkańców, a działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego stanowią element strategii rozwoju gminy.

Głównym „narzędziem” prowadzenia polityki środowiskowej na terenie Gminy Drzycim jest przyjęty (na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska) uchwałą nr XVIII/130/2016 Rady Gminy Drzycim z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia „programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim”.

Program ochrony środowiska dla Gminy Drzycim jest podstawowym instrumentem do realizacji zadań własnych i koordynowanych w zakresie ochrony środowiska, które są w całości lub w części finansowane ze środków będących w dyspozycji Gminy. Efektem realizacji Programu jest utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego oraz jego poprawa jak również wdrożenie efektywnego zarządzania środowiskiem w Gminie. Dokument opisuje narzędzia realizacji zadań, elementy zarządzania i monitoringu założonych zadań oraz jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie. Przedstawia zasady monitorowania Programu przez określone wskaźniki umożliwiające kontrolę i ocenę stanu realizacji założonych działań. Główne cele i kierunki interwencji w Programie ochrony środowiska dla Gminy Drzycim to:

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości powietrza;
- Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw stałych;
- Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Poprawa efektywności energetycznej;

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;
- Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi;

Cel: Zminimalizowanie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed hałasem;

- Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko;

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów;
- Likwidacja azbestu;

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawałnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych

- Ochrona przed podtopieniami i skutkami suszy;
- Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych;

Cel: Dalsza ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
- Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki;
- Ochrona powierzchni i spójności lasów;

Cel: Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

- Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów gleb;
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie kopalin;
- Ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych w miejscach występowania obszarów szczególnie narażonych;

Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

Kierunki interwencji:

- Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

Efektem realizacji Programu jest wykonany raport, który został przyjęty uchwałą Nr XXXI/241/2018 Rady Gminy Drzycim z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Drzycim za lata 2016-2017.

17.9 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drzycim

Zgodnie z art.17 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn.zm) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i ich rodzin z grupy szczególnego ryzyka.

Rada Gminy Drzycim w dniu 7 listopada 2014 roku podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drzycim na lata 2014-2020.

Strategia to dokument przedstawiający koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych w obliczu zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania lokalnej społeczności.

Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych zależy od posiadanych i pozyskiwanych przez gminę środków finansowych, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych.

Misję samorządu gminy Drzycim na lata 2014-2020 określono jako skuteczne aktywizowanie mieszkańców gminy zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, wzmocnienie rodzin oraz dążenie do integracji społecznej. Wypełnienie misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań, do których należą:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy:
  - 1) wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia oraz poszukującym pracy,
  - 2) udzielanie pomocy zagrożonym lub dotkniętym ubóstwem i bezdomnością,
  - 3) usprawnianie seniorów oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób niepełnosprawnych.
2. Wspieranie rodzin, zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju oraz podnoszenie poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego w gminie:
  - 1) pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju,
  - 2) wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie,
  - 3) zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,

4) przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

3. Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego:

1) doskonalenie sektora pomocy społecznej,

2) wspieranie organizacji pozarządowych oraz rozszerzenie z nimi współpracy.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów jest przygotowywana corocznie w formie raportu monitoringowego.

17.10 Gminny Program Wspierania Rodziny

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. Nr 149 poz.575) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rada Gminy Drzycim w dniu 31 maja 2016 roku Uchwałą NR XIII/88/2016 przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu we współpracy z:

- Urzędem Gminy w Drzycimiu,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- kuratorami sądowymi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drzycimiu,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy,
- Komisariatem Policji w Osiu,
- szkołami z terenu gminy Drzycim,
- Przychodnią Rodzinną w Drzycimiu,
- Powiatowym Zespołem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świeciu,
- parafiami z terenu gminy Drzycim,
- organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia asystenta rodziny, którego zadaniem jest pomoc rodzinom mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi, nie radzącymi sobie w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także dotkniętych problemami przemocy lub uzależnień. Asystent z każdą z rodzin realizuje indywidualny plan pracy, który ma na celu zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących problemów. W tym celu podejmuje się :

- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną,
- motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczania swoich dysfunkcji,
- angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,

W terminie do 31 marca każdego roku Wójt składa radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

17.11 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w art. 4¹ ust. 1 określa, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy (Dz. U. z 2018r., poz. 2137 ze zm.).

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2019r., poz. 852 ze zm.) o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii.

Realizacją wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii. Rada Gminy co roku podejmuje uchwałę o przyjęciu Programu na dany rok budżetowy. Zadania realizowane są ze środków stanowiących dochody gminy z opłat za wydane

zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyżej wymienione ustawy zobowiązują gminy do podejmowania działań mających na celu między innymi:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
- udzielenie rodzinom, w których występuje problem uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień
- podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących uzależnień
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizuje następujące zadania:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniami – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, działa Punkt Konsultacyjny w Gródku dla osób uzależnionych i współuzależnionych (zatrudniony jest terapeuta zajmujący się uzależnieniami). Głównym celem punktu jest motywowanie do leczenia i udzielanie im wsparcia oraz pomoc psychospołeczna osobom współuzależnionym. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie form i działań pomocowych, których odbiorcami są osobowy uzależnione i współuzależnione. Organizacja wyjazdów i dni trzeźwości, spotkania AA, w zakresie pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej zostało podpisane porozumienie między Gminą Drzycim a Urzędem Marszałkowskim w Toruniu dotyczące wspólnego realizowania zadania o nazwie Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia Pogotowia dla Ofiar przemocy w Rodzinie. Na mocy tego porozumienia mieszkańcy naszej gminy mogą korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej.
2. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii i alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka:

- Realizowanie programów i zajęć profilaktycznych w trzech szkołach w Drzycimiu, Gródku i Sierosławiu, pomoc dla dzieci z grup ryzyka
  - Organizowanie wycieczek, kolonii i obozów z elementami profilaktyki uzależnień – w 2018 r. dzieci wyjechały na kolonie do gospodarstwa agroturystycznego w Gródku
  - Szkolenia, kursy w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemami alkoholowymi
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania czasu wolnego –
- realizowanie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, organizacja działań profilaktycznych – prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych (gry i zabawy ruchowe, ćwiczenia i zabawy przygotowujące do gier zespołowych, turnieje, sporty zimowe, zajęcia na basenie, piłka siatkowa, nożna, koszykowa) jako formy zagospodarowania czasu wolnego, alternatywy wobec stosowania substancji psychoaktywnych oraz alkoholu;
  - zakup artykułów żywnościowych materiałów i wyposażenia koniecznego do prowadzenia zajęć; dofinansowanie i organizacja imprez profilaktyczno – sportowych, min. Dzień Dziecka;
  - organizowanie i finansowanie konkursów, spektakli profilaktycznych, prelekcji, pogadanek w zakresie profilaktyki uzależnień;
  - monitorowanie skali problemów alkoholowych i związanych z narkomanią
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholizmu i narkomanii –
- Udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego i finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymania więzi wśród społeczności abstynenckiej
  - Wspieranie inicjatyw profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego

- Ograniczanie ilości osób powracających do placówek przeznaczonych dla osób nietrzeźwych poprzez współpracę z Miejskim Ośrodkiem Edukacji i profilaktyki w Toruniu.
5. Na terenie Gminy Drzycim działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W jej skład wchodzi osoby przeszkolone w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do jej zadań należy m.in.:
- Inicjowanie i podejmowanie zadań zawartych w Programie i pomoc w ich realizacji
  - Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych przeprowadzenie rozmów interwencyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin
  - Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.

17.12 Program współpracy Gminy Drzycim z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2018 został przyjęty przez Radę Gminy Drzycim w dniu 9 listopada 2017r. uchwałą nr XX/196/2017. Uchwała określała między innymi formy współpracy, finansową i pozafinansową oraz katalog zadań, które mogły być wspierane lub zlecane do realizacji organizacjom działającym w sferze pożytku publicznego. Wcześniej mieliśmy obowiązek poddać projekt tego Programu konsultacjom z organizacjami pozarządowymi z terenu Gminy. Stowarzyszenia nie wniosły uwag do projektu. Wypracowany program współpracy został przedstawiony Radzie Gminy Drzycim, która zatwierdziła jego ostateczną wersję.

W programie współpracy wyznaczono następujące zadania:

1. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, w tym:

- wspieranie działalności klubów sportowych,
- popularyzacja sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć sportowych i imprez sportowo-rekreacyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym,
- organizacja i uczestnictwo w lokalnym i ponadlokalnym współzawodnictwie sportowym dzieci, młodzieży i dorosłych,

- organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących aktywny wypoczynek mieszkańców gminy.

2. Promocja zdrowia i przeciwdziałanie patologiom społecznym, w tym:

- organizacja konkursów, pokazów, spektakli o tematyce z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom,
- organizowanie zajęć o różnym charakterze w czasie wolnym od nauki dla dzieci ze środowisk zagrożonych patologiami,
- wspieranie działań promujących zdrowy styl życia.

3. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym:

- organizacja imprez o charakterze integracyjnym.
- w miarę możliwości wspieranie działań związanych z ekonomią społeczną.

4. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, w tym:

- wspólne przedsięwzięcia z organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwoju kultury,
- wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego,
- wspieranie wszelkich działań artystycznych i kulturalnych skierowanych do dzieci i młodzieży.

5. Turystyka, ekologia, ochrona dziedzictwa przyrodniczego i wypoczynek dzieci i młodzieży, w tym:

- wspieranie inicjatyw prowadzących do tworzenia zorganizowanych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- wypoczynek połączony z poznawaniem walorów turystycznych najbliższej okolicy,
- zapoznavanie z atrakcjami przyrodniczymi i ekologicznymi obszarów chronionych.

6. Oświata i wychowanie, w tym:

- partnerstwo w projektach realizowanych w oparciu o środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych.

W 2018 roku kwota dotacji na realizację zadań przez organizacje pozarządowe Gminy Drzycim wyniosła 75.000,00 zł.

W trakcie roku został ogłoszony konkurs ofert na wykonywanie zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania sportu na terenie Gminy Drzycim w 2018 roku, w odpowiedzi na który wpłynęły cztery oferty złożone przez lokalnie działające kluby sportowe. W następstwie podpisane zostały cztery umowy o łącznej wartości dotacji w kwocie 74.926,00 zł. Gmina Drzycim w 2018 roku wspierała sektor pozarządowy także w formach pozafinansowych. Istotną częścią współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi jest wsparcie organizacyjne przy wprowadzonych przedsięwzięciach np. poprzez udostępnianie gminnych obiektów i sprzętu.

Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi i środowiskami lokalnymi jest jednym z elementów efektywnego kierowania Gminą. Podstawowymi efektami takiej współpracy powinno być umacnianie w społecznej świadomości odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie, budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywację społeczności lokalnych oraz wprowadzanie nowatorskich i bardziej efektywnych działań dzięki dobremu rozpoznaniu wstępnych potrzeb. Aktywna działalność organizacji pozarządowych jest czynnikiem scalającym i aktywizującym społeczność lokalną.

Program Współpracy Gminy Drzycim z organizacjami pozarządowymi na 2018 rok zakładał skuteczną realizację zadań publicznych przy zaangażowaniu sił, wiedzy doświadczenia i potencjału tkwiącego w społeczności lokalnej, celem dalszego rozwoju Gminy.